University of Niš
Faculty of Philosophy
18105 Niš · Ćirila i Metodija 2 · P.O. Box 91
Phone +381 18 514 312 · Dean's office: + 381 18 514 311
Fax: +381 18 514 310 · e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
18105 Ниш · Ћирила и Методија 2 · Пош. фах 91
Телефон-централа: (018) 514 312 · Деканат: (018) 514 311
Факс: (018) 514 310 · имејл: info@filfak.ni.ac.rs

www.filfak.ni.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ФИЛОЗОФИЈЕ

Ниш, март, 2026.

University of Niš
Faculty of Philosophy
18105 Niš · Ćirila i Metodija 2 · P.O. Box 91
Phone +381 18 514 312 · Dean's office: + 381 18 514 311
Fax: +381 18 514 310 · e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
18105 Ниш · Ћирила и Методија 2 · Пош. фах 91
Телефон-централа: (018) 514 312 · Деканат: (018) 514 311
Факс: (018) 514 310 · имејл: info@filfak.ni.ac.rs

www.filfak.ni.ac.rs

САМОВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

1. Опис процеса самовредновања

Департман за филозофију је извршио анализу мастер студијског програма у оквиру редовне процене квалитета студијских програма на Филозофском факултету у Нишу, под покровитељством Комисије за унапређење квалитета и Продекана за наставу. Циљ анализе био је и да се идентификују евентуалне слабости и недостаци како самог студијског програма, тако и његове примене у пракси, те да се формулишу одговарајуће корективне мере и препоруке за даље подизање квалитета. Намера овакве анализе је да се програмски садржаји унапреде и осавремене, као и да се преиспитају начини њихове реализације, уз истовремено усклађивање са стварним оптерећењем студената.

Поступак анализе квалитета студијског програма спроведен је у марту 2026. године, у складу са Стандардима и Упутством за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма.

*напомена
У приказаним SWOT анализама свих стандарда коришћени су следећи критеријуми квантификација процене:

(SWOT анализа) Квантификација процене
S - Strengths - Предности +++ - високо значајно

W -Weaknesses - Слабости ++ - средње значајно

O - Opportunities - Могућности + - мало значајно

T – Threats - Опасности 0 без значајности

2. Основни подаци о департману

Департман за филозофију је почео са радом 1. октобра 2000. године. Студијски програм ОАС филозофије акредитован је први пут 2008. године а реакредитован 2014. Последња акредитација добијена је 22.04.2021. године. Студијски програм МАС филозофије акредитован је 2014. године а рекаредитован 07.06.2021. Студијски програм Основних академских студија филозофије траје 8 семестра односно 4 академске године. Обим студија је 240 ЕСПБ и пружа академско звање Дипломирани филозоф. Студијски програм МАС траје 2 семестра односно 1 академску годину. Обим студија је 60 ЕСПБ бодова и пружа акдемско звање Мастер филозоф.

Мастер академске студије филозофије омогућавају, како својом структуром тако и садржајима, даље и уже спецификовано образовање у различитим областима филозофије. Мастер академске студије филозофије пружају прилику да се дубље истраже неке филозофске теме и интересовања, не само онима који су завршили ОАС филозофије, него и онима који су завршили ОАС из неке друге области.

Мастер академске студије филозофије имају за циљ да студентима пруже могућност да стекну адекватна уже-стручна знања и вештине неопходне како за квалитетнији и успешнији рад у струци, тако и за даље академско образовање и научноистраживачки рад. У посебне циљеве овог студијског програма спадају и увећање и продубљивање теоријско-методолошких, научних и стручних знања студента из области филозофије или методике наставе; даље развијање свести студента о сложености процеса учења и подучавања филозофије, и оспособљавање студента за самостално обављање послова у области образовања; развијање вештина критичког

мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања, и активног односа према себи и другима у процесу образовања, како у академском тако и професионалном окружењу; развијање способности самоевалуације и ауторефлексије, као и даљи развој свести о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања.

Након реализације студијског програма мастер академских студија филозофије стичу се компетенције за самосталну примену стеченог знање из области филозофије, за самостални истраживачки рад на вишем, односно нивоу докторских студија. Затим за самосталну примену вештина критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима у академском, као и професионалном окружењу. МАС филозофије оспособљавају за критичко вредновање научне и стручне литературу из барем једне од области покривених мастер студијама као и боље разумевање и вредновање сопствене и друштвене одговорности. Упис кандидата на студије прописан је Правилником о полагању пријемних испита и упису кандидата.

3. Процена испуњености стандарда

3.1. Стандард 4. Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма мастер академских студија филозофије обезбеђује се кроз континуирано, систематско и документовано праћење његових циљева, структуре, садржаја, исхода учења, радног оптерећења студената, метода наставе, начина провере знања, као и кроз редовно осавремењивање програма у складу са развојем филозофије као научне дисциплине, потребама академске заједнице и захтевима ширег професионалног окружења.

Студијски програм мастер академских студија филозофије први пут је акредитован 2014. године, а реакредитован је 2020. године. Његово планирање, праћење и унапређивање остварује се кроз сарадњу Департмана за филозофију, одговарајућих стручних тела Факултета, Центра за унапређење квалитета, Комисије за унапређење квалитета, Наставно-научног већа и надлежних органа Универзитета у

Нишу. На тај начин обезбеђује се институционални оквир у којем је развој студијског програма предмет сталне анализе и одговорног академског управљања.

Праћење, унапређивање и самовредновање студијског програма спроводи се редовно и обухвата анализу више међусобно повезаних елемената: усклађености циљева студијског програма са мисијом и развојним опредељењима Факултета, односа између садржаја предмета и исхода учења, оптерећења студената исказаног у ЕСПБ бодовима, успешности студената у савладавању програмских обавеза, ефикасности студирања, резултата студентских анкета, ставова студената који су завршили мастер студије, информација добијених од ширег академског и професионалног окружења, као и могућности даљег академског напредовања и професионалног ангажовања дипломираних студената.

Циљ мастер академских студија филозофије јесте продубљивање и проширивање знања стечених на основним академским студијама, као и развијање вишег нивоа аналитичких, интерпретативних, истраживачких и аргументационих способности. Програм је усмерен ка оспособљавању студената за самостално и критичко промишљање сложених филозофских проблема, примену научне методологије у истраживању, коришћење релевантне домаће и стране литературе, као и за самостално формулисање, образлагање и одбрану сопствених теоријских ставова и закључака. Мастер академске студије филозофије омогућавају студентима да се критички осврну на знања стечена током основних академских студија, пружају им увид у савремене токове у филозофији и дају им прилику да филозофски анализирају актуелне изазове у јавном животу.

Исходи учења на студијском програму дефинисани су у складу са нивоом мастер академских студија, односно дескрипторима другог циклуса високог образовања. По завршетку мастер академских студија филозофије, студент поседује продубљена и специјализована знања из одабраних области филозофије, способност самосталног тумачења сложених филозофских текстова и проблема, оспособљеност за примену методолошких поступака у истраживачком раду, развијену способност критичке анализе и синтезе, као и умеће академског писања и аргументованог јавног

излагања. Будући да подразумевају завршни мастер рад, мастер академске студије филозофије стављају велики нагласак на усавршавање способности студента за академско писање и самостални научни и истраживачки рад. Стечене компетенције представљају основу за наставак школовања на докторским студијама, али и за рад у просвети, високом образовању, култури, медијима, јавном сектору, издаваштву, организацијама цивилног друштва и другим областима у којима су важне вештине аналитичког промишљања, комуникацијске способности и развијено критичко расуђивање.

Студијски програм мастер академских студија траје једну школску годину, односно два семестра, и носи укупно 60 ЕСПБ бодова, при чему сваки семестар носи по 30 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма обухвата обавезне и изборне предмете, као и завршни мастер рад, чиме се студентима омогућава стицање заједничких методолошких и теоријских основа, али и одређени степен усмеравања сопственог академског профила у складу са интересовањима, укључујући предмете који се тичу историје филозофије, као и предмете који нуде усавршавање у појединчаним филозофским дисциплинама.

Настава на студијском програму организована је тако да подстиче активно учешће студената у процесу учења и развијање вишег нивоа самосталности у раду. Поред класичнијих облика наставе у виду предавања и вежби, настава укључује анализу филозофских текстова, дискусије, израду семинарског рада, припрему усмених излагања и рад на истраживачким задацима. Оваква организација наставе омогућава студентима да развијају истраживачку дисциплину, критичко промишљање и способност да повезују различита филозофска становишта и приступе.

Курикулум је конципиран тако да обезбеђује логичку и функционалну повезаност између садржаја предмета, очекиваних исхода учења, наставних метода и начина проверезнања.Широка понуда изборних предмета, доступних у оквиру изборних блокова, омогућавају студентима мастер академских студија филозофије да усаврше своје познавање филозофских дисциплина које су у области њиховог

интересовања и стекну одговарајућа знања за израду завршног мастер рада. Посебна пажња посвећена је методолошком оспособљавању студената, развоју академске писмености и способности за самосталан истраживачки рад, што се посебно огледа у процесу припреме и израде завршног мастер рада.

Систем оцењивања заснован је на континуираном праћењу студентског рада и проверавању у којој мери су остварени дефинисани исходи учења. Успех студената вреднује се кро предиспитне обавезе и завршни испит, при чему су облици провере знања усклађени са природом предмета, његовим садржајем и очекиваним компетенцијама. Предиспитне активности могу да обухвате израду семинарских радова, усмене презентације, учешће у дискусијама, анализу литературе и друге облике академског ангажовања. Критеријуми оцењивања дефинисани су у оквиру силабуса и доступни су студентима, чиме се обезбеђује транспарентност и усклађеност оцењивања са исходима учења.

Оптерећење студената исказано ЕСПБ бодовима утврђено је у складу са укупним обимом активности неопходних за постизање предвиђених исхода учења. То обухвата време проведено на настави, самосталном учењу, раду на литератури, припреми и изради семинарских радова, припреми испита, као и изради завршног мастер рада. У сарадњи са установом, Департман прати усклађеност између предвиђеног и реалног студентског оптерећења, ослањајући се на резултате самовредновања, анализе пролазности, студентске анкете и непосредну комуникацију са студентима. Ова пракса омогућава да се елементи наставног процеса коригују у циљу бољег усаглашавања ЕСПБ бодова и реалног обима рада.

Установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма. Студенти учествују у анкетирању, своје мишљење исказују у раду релевантних тела и комисија, као и кроз непосредну комуникацију са наставницима и сарадницима. Добијене повратне информације узимају се у обзир приликом анализе студијског програма и планирања мера за његово унапређење, а представљају основ за преиспитивање наставних садржаја, облика рада, динамике обавеза и критеријума оцењивања.

Осавремењивање студијског програма заснива се на праћењу савремених токова у филозофији, анализи сродних студијских програма у земљи и иностранству, као и на сагледавању нових истраживачких проблема и приступа унутар дисциплине. Студијски програм конципиран је тако да буде упоредив са сродним мастер програмима у европском простору високог образовања, што доприноси његовој академској релевантности, препознатљивости и компатибилности у контексту мобилности студената и наставника.

Квалитет студијског програма прати се и посредством повратних информација о дипломираним студентима и њиховом професионалном развоју. Департман настоји да одржава везу са дипломираним студентима и да прикупља податке о њиховом запошљавању, наставку школовања и примени стечених компетенција. Повратне информације које Департман добија од дипломираних студената и релевантних институција представљају важан показатељ друштвене и професионалне релевантности студијског програма.

Посебно значајан сегмент мастер студија представља завршни мастер рад, којим студент показује способност самосталног истраживања, примене научне методологије, критичког коришћења литературе и академски утемељеног формулисања и образлагања закључака. Услови, поступак израде, формални захтеви и критеријуми оцењивања завршног рада дефинисани су одговарајућим актима и доступни су студентима, чиме се обезбеђују јасни стандарди академског рада и транспарентност поступка завршетка студија.

Сви подаци о студијском програму, условима уписа, организацији наставе, предметима, исходима учења, начину студирања, правилима напредовања и условима за стицање дипломе јавно су доступни, нарочито у електронској форми. На тај начин обезбеђује се доступност релевантних информација студентима, кандидатима и широј јавности.

Мастер академске студије филозофије подстичу студенте на аналитичко и стваралачко мишљење и самостални истраживачки рад, као и на примену стечених знања и вештина у различитим академским и професионалним контекстима.

Вредност овог студијског програм огледа се у томе што студентима омогућава не само продубљивање филозофског образовања, већ и развијање компетенција које су значајне за одговорно, критички утемељено и интелектуално самосвесно деловање у савременом друштву.

SWOT анализа стандарда 4:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Циљеви студијског програма јасно су дефинисани и усклађени са исходима учења на нивоу мастер академских студија.	+++
S2	Курикулум омогућава продубљивање знања и развијање истраживачких и аналитичких компетенција студената.	+++
S3	Успостављена је повезаност између садржаја наставних предмета, наставних метода и начина провере знања.	+++
S4	Широка понуда изборних предмета омогућава студентима упознавање са савременим токовима у филозофији, као и продубљено разматрање традиционалних филозофских проблема.	+++
S5	Изборни предмети омогућавају студентима индивидуално академско профилисање и усмеравање ка филозофским областима које одговарају њиховим истраживачким интересовањима и будућем професионалном развоју.	+++
S6	Студијски програм подстиче самосталан истраживачки рад и академско профилисање студената.	+++
S7	Студијски програм омогућава даље усавршавање наставничких и методичких компетенција стечених током основних академских студија.	+++
S8	ЕСПБ бодови усклађени су са планираним активностима учења и предвиђеним радним оптерећењем студената.	+++
S9	Успостављени су институционални механизми за праћење и континуирано унапређивање квалитета студијског програма.	++
S10	Студијски програм је упоредив са сродним мастер академским програмима у европском простору високог образовања.	++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Повезаност са дипломираним студентима (алумни мрежа Департмана) и систематско праћење њиховог професионалног развоја нису у довољној мери развијени.	+++
W2	Прикупљање повратних информација од послодаваца и релевантних институција није у довољној мери континуирано и формализовано.	++
W3	Међународна видљивост студијског програма и понуда наставних садржаја на страним језицима захтевају додатно унапређивање.	++
W4	Релативно мали број студената на мастер академским студијама филозофије отежава реализацију сложенијих истраживачких активности које подразумевају групни и тимски рад.	++
W5	Механизми систематског и прецизног праћења стварног радног оптерећења студената на појединачним предметима нису у довољној мери развијени.	++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Развијање функционалне алумни мреже ради систематског праћења професионалног и академског развоја дипломираних студената.	+++
O2	Интензивирање сарадње са сродним високошколским и научним институцијама, школама, медијима и другим организацијама у којима дипломирани студенти могу остварити професионални ангажман.	++
O3	Даље унапређивање методолошких и истраживачких компоненти студијског програма у складу са савременим филозофским токовима и научним достигнућима.	+++
O4	Јачање међународне мобилности студената и наставника кроз програме академске размене и институционалне сарадње.	++
O5	Развијање додатних инструмената за систематско праћење остваривања исхода учења и вредновање квалитета завршних мастер радова.	++

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Смањено интересовање за хуманистичке студијске програме може негативно утицати на број уписаних студената.	++
T2	Неповољне економске околности могу смањити интересовање кандидата за мастер академске студије филозофије и ограничити могућности студената за пуно академско ангажовање и мобилност.	++
T3	Неповољни демографски трендови могу негативно утицати на број кандидата и уписаних студената на мастер академским студијама филозофије.	++
T4	Ограничене могућности запошљавања мастер филозофа и неповољна друштвена перцепција професионалне перспективе дипломираних филозофа могу утицати на смањење интересовања за студијски програм.	++
T5	Недовољна укљученост дипломираних студената и послодаваца у процесе евалуације студијског програма може успорити његово даље унапређивање.	++
T6	Повећано наставно, научноистраживачко и административно оптерећење наставника и сарадника може ограничити могућности за даље иновирање студијског програма.	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

1. Унапређивање система праћења професионалног развоја дипломираних студената. Успоставити систематичнији модел праћења дипломираних студената мастер академских студија филозофије, са циљем континуираног прикупљања података о наставку школовања, професионалном развоју и процени применљивости стечених знања и компетенција у различитим областима професионалног ангажовања.

2. Јачање сарадње са послодавцима и релевантним институцијама. Унапредити механизме формализованог и континуираног прикупљања повратних информација од послодаваца, представника релевантних институција и професионалних организација о квалитету студијског програма, компетенцијама дипломираних студената и њиховој усклађености са потребама професионалног окружења.

3. Континуирано осавремењивање курикулума студијског програма. Наставити са редовним преиспитивањем и унапређивањем курикулума у складу са развојем филозофских дисциплина, савременим научноистраживачким токовима и примерима добре праксе сродних студијских програма у земљи и иностранству, уз очување препознатљивости и академског идентитета мастер академских студија филозофије.

4. Даље развијање изборности и флексибилности студијског програма. Подстицати додатно обогаћивање студијског програма у складу са академским и истраживачким интересовањима студената, научним областима и истраживачким усмерењима наставника и сарадника, уз уважавање расположивих кадровских капацитета и њиховог наставног оптерећења.

5. Унапређивање усклађености исхода учења, наставних метода и начина провере знања. Наставити са систематским праћењем и унапређивањем повезаности предвиђених исхода учења, наставних садржаја, примењених наставних метода и начина вредновања студентских постигнућа, уз посебно подстицање истраживачког рада, академске самосталности, критичког мишљења и аргументованог разматрања филозофских проблема.

6. Подстицање активнијег укључивања студената у научноистраживачки рад. Стварати додатне могућности за укључивање студената мастер академских студија филозофије у научноистраживачке активности Факултета и Департмана, нарочито кроз подстицање објављивања научних радова, учешћа на научним конференцијама, научним скуповима и истраживачким пројектима, чиме се доприноси развијању њихових истраживачких компетенција и академском профилисању.

7. Унапређивање механизама праћења студентског оптерећења. Развити додатне инструменте за систематско и прецизније праћење стварног радног оптерећења студената на појединачним наставним предметима, као и за анализу усклађености додељених ЕСПБ бодова са обимом наставних и самосталних активности неопходних за остваривање предвиђених исхода учења.

8. Јачање међународне сарадње и отворености студијског програма. Подстицати већу међународну видљивост и отвореност мастер академских студија филозофије кроз интензивирање сарадње са иностраним високошколским установама, развијање могућности за академску мобилност студената и наставника, као и постепено увођење наставних садржаја и академских активности доступних студентима из иностранства.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1 Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године.

Табела 4.2 Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3 Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

3.3. Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса на студијском програму мастер академских студија Филозофија обезбеђује се кроз систематско планирање и реализацију наставе, примену одговарајућих наставних метода, подстицање активног учешћа студената, професионалан рад наставника и сарадника, континуирано праћење студентских постигнућа и редовно вредновање квалитета наставе. Посебан значај има усклађеност садржаја и метода наставног рада са циљевима студијског програма, предвиђеним исходима учења и специфичностима мастер академских студија.

Наставни процес на мастер академским студијама Филозофија Филозофског факултета Универзитета у Нишу заснива се на принципима научне утемељености, академске изврсности, интерактивности и индивидуализованог приступа студентима.

Његова организација усмерена је на продубљивање знања стечених на основним академским студијама, развијање способности самосталног филозофског истраживања и оспособљавање студената за критичко и аргументовано разматрање сложених теоријских и практичних проблема.

Студијски програм мастер академских студија Филозофија траје једну академску годину, односно два семестра, и обухвата укупно 60 ЕСПБ бодова. Према актуелној структури студијског програма, предвиђено је 42 часа активне наставе. Структуру програма чине обавезни предмет Филозофска методологија (7 ЕСПБ), Страни језик 3 (4 ЕСПБ), три изборна предмета из изборног блока (по 6 ЕСПБ), Педагошка пракса 1 и Педагошка пракса 2 (по 3 ЕСПБ), Предмет завршног рада (10 ЕСПБ) и Завршни мастер рад (15 ЕСПБ).

Изборни блок обухвата 16 предмета, од којих студент бира три, у складу са сопственим академским и истраживачким интересовањима. Страни језик 3 реализује се избором једног од шест понуђених језичких курсева. Оваква структура студијског програма омогућава повезивање обавезних методолошких садржаја са ширим спектром филозофских дисциплина и индивидуалним истраживачким опредељењима студената.

Настава се организује у складу са акредитованим студијским програмом, утврђеним распоредом наставних активности и плановима рада појединачних предмета. Садржаји наставних предмета, предвиђене активности студената, начини провере знања и очекивани исходи учења дефинисани су предметним силабусима, који представљају основни инструмент планирања и реализације наставног процеса.

На почетку реализације наставе предметни наставници упознају студенте са циљевима предмета, тематским целинама, обавезном и допунском литературом, предиспитним обавезама, критеријумима оцењивања и очекиваним исходима учења. На тај начин обезбеђују се транспарентност наставног процеса, предвидивост студентских обавеза и услови за рационално планирање индивидуалног рада.

Посебна пажња посвећује се усклађивању обима наставних садржаја и предвиђених студентских активности са бројем ЕСПБ бодова, како би се обезбедило

примерено радно оптерећење студената и омогућило остваривање дефинисаних исхода учења.

Наставни процес на мастер академским студијама филозофије заснива се на примени различитих наставних метода које одговарају природи филозофског образовања и специфичностима појединачних наставних дисциплина. Поред предавања, значајно место заузимају дијалошка и проблемски оријентисана настава, анализа и интерпретација изворних филозофских текстова, критичко разматрање научне литературе, аргументована академска расправа, самостални истраживачки рад и излагање резултата студентских истраживања.

Посебно се подстиче активно учешће студената у наставном процесу кроз формулисање истраживачких питања, анализу различитих теоријских становишта, реконструкцију и критичко вредновање аргумената, као и самостално образлагање и одбрану сопствених филозофских ставова. Дијалошки карактер наставе омогућава непосредну размену аргумената између наставника и студената, развијање способности препознавања теоријских претпоставки и логичких недоследности, као и стицање компетенција неопходних за учешће у академској и широј интелектуалној заједници.

У настави се посебна пажња посвећује повезивању класичних филозофских проблема са савременим теоријским расправама и актуелним друштвеним, научним, културним и етичким питањима. Таквим приступом омогућава се функционално повезивање историјскофилозофских знања са савременим филозофским истраживањима.

Мање студентске групе, карактеристичне за поједине облике наставе на мастер академским студијама, могу представљати предност у погледу индивидуализованог рада, непосредне комуникације и интензивнијег менторског усмеравања. Истовремено, потребно је обезбедити одговарајуће методе наставног рада које подстичу размену различитих становишта и развијање културе академске расправе.

Једно од основних обележја наставног процеса на мастер академским студијама филозофије јесте систематско развијање истраживачких компетенција студената.

Наставне активности усмерене су на оспособљавање студената за самостално идентификовање и формулисање филозофских проблема, избор одговарајућих метода истраживања, критичку анализу релевантне литературе и аргументовано извођење закључака.

Посебан значај у том процесу има обавезни предмет Филозофска методологија, који носи 7 ЕСПБ бодова и обухвата три часа предавања и три часа вежби. Његово место у структури студијског програма омогућава систематско развијање методолошких компетенција неопходних за самосталан научноистраживачки рад.

Значајан допринос развијању истраживачких компетенција пружају и изборни предмети, који омогућавају продубљивање знања из појединих филозофских области и усмеравање студената ка специфичним истраживачким проблемима. У оквиру изборног блока заступљене су дисциплине из области историје филозофије, метафизике, етике, политичке филозофије, савремене аналитичке филозофије и других релевантних области филозофског истраживања.

Посебна пажња посвећује се развијању способности рада са изворним филозофским текстовима, укључујући литературу на страним језицима, као и усвајању академских стандарда научног писања, цитирања и документовања извора.

Израда семинарских и других истраживачких радова представља важан облик самосталног академског ангажовања студената. Кроз ове активности студенти развијају способности систематског излагања сложених теоријских проблема, критичког разматрања различитих интерпретација и формулисања самосталних истраживачких резултата. Наставници усмеравају студенте у избору и прецизирању истраживачких тема, идентификовању релевантне литературе, разради аргументације и примени одговарајућих методолошких поступака.

На тај начин наставни процес доприноси не само продубљивању филозофских знања већ и развијању компетенција неопходних за наставак образовања на докторским академским студијама, научноистраживачки рад и професионално деловање у областима у којима су критичко мишљење, аналитичке способности и аргументована комуникација од посебног значаја.

Значајну компоненту студијског програма мастер академских студија Филозофија представљају Педагошка пракса 1 и Педагошка пракса 2, које су предвиђене у првом и другом семестру студија и носе по 3 ЕСПБ бода, односно укупно 6 ЕСПБ бодова. Увођење две педагошке праксе омогућава снажније повезивање теоријских знања са практичним аспектима наставничког позива и представља важан допринос развијању професионалних компетенција студената који се припремају за рад у образовним установама. Педагошке праксе стварају услове за непосредније упознавање студената са организацијом и реализацијом образовно-васпитног рада, специфичностима наставничке професије и захтевима планирања, извођења и вредновања наставних активности.

Посебан значај има могућност повезивања знања из области филозофије, педагогије, психологије и методике наставе са конкретним професионалним ситуацијама, чиме се доприноси развијању способности критичког промишљања сопствене наставне праксе и одговорног професионалног деловања. Укључивањем педагошких пракси у структуру мастер академских студија додатно се афирмише практична компонента филозофског образовања и стварају услови за потпуније остваривање исхода учења који се односе на наставничке и педагошке компетенције.

Посебан сегмент наставног процеса представља менторски рад са студентима, који има нарочит значај у припреми и изради завршног мастер рада. Према структури студијског програма, Предмет завршног рада носи 10 ЕСПБ бодова, док Завршни мастер рад носи 15 ЕСПБ бодова. Оваква организација обезбеђује значајан простор за самостални истраживачки рад студената и систематску припрему завршног рада.

Менторски рад заснива се на непосредној сарадњи студента и наставника, уз уважавање истраживачких интересовања студента и специфичности изабране филозофске области. Током припреме мастер рада студент се усмерава ка јасном формулисању предмета и циљева истраживања, избору одговарајућег методолошког приступа, систематском проучавању релевантне литературе и самосталном развијању аргументације.

Посебна пажња посвећује се академској оригиналности, методолошкој доследности, поштовању правила научног цитирања и развијању свести о академском интегритету. Менторска сарадња подразумева континуирано праћење напредовања студента, пружање стручних смерница и критичких коментара, као и подстицање самосталности у истраживачком раду.

Израда и одбрана мастер рада представљају завршну проверу способности студента да стечена знања и истраживачке компетенције примени у самосталном разматрању одабраног филозофског проблема, систематском представљању резултата и њиховом аргументованом образлагању.

Праћење и вредновање рада студената на мастер академским студијама филозофије заснива се на унапред утврђеним и јавно доступним критеријумима, усклађеним са садржајима наставних предмета и предвиђеним исходима учења.

Оцењивање обухвата вредновање предиспитних и испитних обавеза, при чему се посебна пажња посвећује континуираном праћењу студентског ангажовања током семестра. У зависности од природе предмета, предиспитне активности могу обухватати учешће у академским расправама, анализу филозофских текстова, самостална излагања, семинарске радове, колоквијуме и друге облике провере усвојених знања и развијених компетенција.

Приликом оцењивања посебно се вреднују способност разумевања и интерпретације филозофских проблема, логичка доследност аргументације, критичко разматрање различитих становишта, самосталност у закључивању и способност примене стечених знања.

Наставници и сарадници дужни су да обезбеде објективност, транспарентност и доследност у примени утврђених критеријума оцењивања, уз поштовање академских и професионалних етичких стандарда.

Континуирано праћење студентских постигнућа омогућава благовремено препознавање тешкоћа у савладавању наставних садржаја и предузимање одговарајућих мера подршке, укључујући додатне консултације, методолошка усмеравања и индивидуализовани приступ студентима.

Посебно је значајно периодично анализирање пролазности студената, расподеле оцена, реализације предиспитних обавеза и остваривања предвиђених исхода учења, како би се обезбедила заснованост евентуалних корективних мера на релевантним показатељима.

Транспарентност организације наставног процеса представља важан предуслов његовог квалитета. Студентима је потребно обезбедити благовремен приступ информацијама о студијском програму, садржајима наставних предмета, распореду наставе, испитним роковима, терминима консултација, обавезној литератури и критеријумима оцењивања. Посебан значај има редовно ажурирање информација на званичним интернет страницама Факултета и другим институционалним комуникационим каналима.

Консултативни рад наставника и сарадника представља саставни део наставног процеса, нарочито имајући у виду истраживачку оријентацију мастер академских студија. Консултације омогућавају студентима да разјасне сложена теоријска и методолошка питања, добију повратне информације о сопственом раду и унапреде квалитет самосталних истраживачких активности.

Потребно је континуирано подстицати доступност консултација, јасно информисање студената о њиховим терминима и унапређивање различитих облика академске комуникације, укључујући коришћење одговарајућих дигиталних платформи.

Савремени наставни процес подразумева функционалну примену информационо-комуникационих технологија као допунског инструмента за организацију наставе, комуникацију са студентима и подршку самосталном учењу и истраживању.

На мастер академским студијама филозофије посебан значај има коришћење електронских библиотечких каталога, научних база података, дигитализованих филозофских извора и других релевантних електронских ресурса. Примена дигиталних алата може допринети ефикаснијој размени наставних материјала,

доступности литературе, организацији консултација и праћењу студентских активности.

Истовремено, потребно је развијати критички однос према дигиталним изворима информација и савременим технологијама, укључујући системе генеративне вештачке интелигенције, са посебним нагласком на проверљивост извора, ауторску одговорност и поштовање принципа академског интегритета.

Употреба дигиталних технологија треба да буде усмерена на унапређивање квалитета наставног и истраживачког рада, уз очување непосредне академске комуникације, аргументоване расправе и самосталног филозофског мишљења као основних обележја филозофског образовања.

Праћење и унапређивање квалитета наставног процеса на мастер академским студијама филозофије остварује се у оквиру институционалног система обезбеђивања квалитета Филозофског факултета, у сарадњи Департмана за филозофију са Центром за унапређење квалитета и другим надлежним телима Факултета.

Значајан инструмент вредновања наставног процеса представља редовно студентско анкетирање, чији резултати омогућавају увид у перцепцију квалитета наставе, доступност наставника и сарадника, организацију наставних активности, јасноћу критеријума оцењивања и друге релевантне аспекте студирања.

Резултате студентских евалуација потребно је разматрати у контексту специфичности мастер академских студија, нарочито имајући у виду релативно мали број студената на појединим предметима и могућност да појединачне оцене значајније утичу на укупне показатеље.

Због тога је, поред квантитативне анализе резултата анкетирања, важно користити и квалитативне облике прикупљања повратних информација, укључујући непосредне разговоре са студентима, разматрање њихових предлога и анализу уочених тешкоћа у реализацији наставног процеса.

Посебну пажњу потребно је посветити повезивању резултата евалуација са конкретним мерама унапређивања наставе, као и праћењу ефеката њихове примене. У том смислу, систем обезбеђивања квалитета не треба посматрати искључиво као

механизам периодичног вредновања, већ као континуиран процес планирања, праћења, анализе и унапређивања наставних активности.

Квалитет наставног процеса на мастер академским студијама филозофије заснива се на повезивању теоријског образовања, критичког мишљења и самосталног истраживачког рада, уз примену наставних метода које одговарају специфичностима филозофских дисциплина.

Посебну вредност овог нивоа студија представља могућност интензивнијег индивидуалног рада са студентима, непосредне академске комуникације и систематичног развијања компетенција неопходних за самостално филозофско истраживање.

Значајно унапређење структуре студијског програма представља укључивање две педагошке праксе, које омогућавају повезивање теоријских знања са практичним аспектима наставничке професије и доприносе развијању професионалних компетенција студената.

Даље унапређивање квалитета наставног процеса потребно је усмерити на осавремењивање наставних метода и литературе, јачање истраживачке компоненте наставе, развијање менторског рада, унапређивање дигиталне подршке наставним активностима и систематичније коришћење резултата студентских евалуација.

Посебан значај имају и подстицање академске мобилности, сарадња са сродним студијским програмима у земљи и иностранству и укључивање студената у различите облике научног и академског рада.

Континуираним праћењем наведених аспеката и предузимањем одговарајућих мера Департман за филозофију може допринети даљем унапређивању квалитета наставног процеса, остваривању предвиђених исхода учења и јачању научноистраживачке и професионалне оријентације мастер академских студија.

SWOT анализа стандарда 5:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Наставни процес заснива се на јасно дефинисаним циљевима, исходима учења и принципима научне утемељености, академске изврсности и индивидуализованог приступа студентима.	+++
S2	Примена интерактивних, дијалошких и проблемски оријентисаних наставних метода подстиче активно учешће студената, критичко мишљење и развијање способности аргументованог разматрања филозофских проблема.	+++
S3	Наставни процес омогућава систематско развијање истраживачких и методолошких компетенција, уз подстицање самосталног научноистраживачког рада студената.	+++
S4	Разноврсност изборних предмета омогућава индивидуализацију наставног процеса и његово прилагођавање академским и истраживачким интересовањима студената.	+++
S5	Укључивање две педагошке праксе у структуру студијског програма омогућава повезивање теоријских знања са практичним аспектима наставничке професије и развијање професионалних компетенција студената.	+++
S6	Менторски и консултативни рад омогућавају непосредну академску комуникацију, индивидуализовану подршку студентима и систематско усмеравање њихових истраживачких активности.	+++
S7	Наставни садржаји, методе рада и начини провере знања дефинисани су предметним силабусима, чиме се обезбеђују транспарентност наставног процеса и усклађеност са предвиђеним исходима учења.	+++
S8	Континуирано праћење студентских активности и вредновање предиспитних и испитних обавеза омогућавају свеобухватнију процену усвојених знања и развијених компетенција.	++
S9	Примена дигиталних ресурса, научних база података и електронских извора доприноси доступности литературе и унапређивању наставног и истраживачког рада.	++
S10	Успостављени институционални механизми студентског анкетирања и праћења квалитета наставе омогућавају континуирано вредновање и унапређивање наставног процеса.	++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Релативно мали број студената на мастер академским студијама филозофије ограничава могућности за организацију сложенијих облика групног и тимског истраживачког рада и размену различитих академских становишта.	+++
W2	Недовољно развијени механизми систематског праћења стварног студентског оптерећења на појединачним предметима могу отежати прецизну процену усклађености наставних активности са додељеним ЕСПБ бодовима.	++
W3	Потребно је додатно унапредити систематско повезивање резултата студентских евалуација са конкретним корективним мерама и праћењем ефеката њихове примене.	++
W4	Могућности за интензивније укључивање студената у организоване научноистраживачке активности, пројекте и академске скупове захтевају даље развијање.	++
W5	Потребно је додатно развијати и уједначавати примену савремених дигиталних наставних ресурса и инструмената за подршку самосталном учењу и истраживању.	++
W6	Праћење остваривања исхода учења и квалитета завршних мастер радова захтева даље развијање систематских и упоредивих инструмената вредновања.	++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Даље развијање интерактивних и истраживачки оријентисаних наставних метода, уз интензивније повезивање класичних филозофских проблема са савременим научним и друштвеним изазовима.	+++
O2	Унапређивање организације и реализације педагошких пракси кроз јачање сарадње са образовним установама и развијање додатних облика практичног оспособљавања студената.	+++
O3	Интензивније укључивање студената у научноистраживачке пројекте, научне конференције, академске радионице и друге облике истраживачког рада на Факултету и ван њега.	+++
O4	Развијање додатних облика менторског рада и индивидуалне истраживачке подршке, нарочито током припреме и израде завршних мастер радова.	++

O5	Проширивање примене савремених информационо-комуникационих технологија, дигиталних библиотека и научних база података у наставном и истраживачком процесу.	++
O6	Јачање међународне сарадње и академске мобилности студената и наставника ради размене искустава и унапређивања наставних метода и садржаја.	++
O7	Развијање додатних квантитативних и квалитативних инструмената за вредновање наставног процеса, праћење исхода учења и анализу студентског оптерећења.	++
O8	Подстицање међудисциплинарне сарадње и повезивања наставе филозофије са сродним научним областима ради проширивања истраживачких могућности студената.	++

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Континуирано смањивање броја уписаних студената могло би додатно ограничити могућности за реализацију интерактивних, групних и тимских облика наставног и истраживачког рада.	+++
T2	Повећано наставно, научноистраживачко и административно оптерећење наставника и сарадника може негативно утицати на расположиво време за индивидуализовани рад са студентима и увођење наставних иновација.	++
T3	Ограничени материјални и финансијски ресурси могу успорити модернизацију наставног процеса, набавку савремене литературе и развијање дигиталне подршке настави.	++
T4	Недовољне могућности за укључивање студената у научноистраживачке пројекте и међународне програме могу ограничити развијање њихових истраживачких компетенција и академске мобилности.	++
T5	Неповољне економске и друштвене околности могу ограничити могућности студената за редовно учешће у наставним, истраживачким и ваннаставним академским активностима.	++
T6	Убрзан развој дигиталних технологија и генеративне вештачке интелигенције може створити додатне изазове у погледу академског интегритета, самосталности студентског рада и поузданости начина провере знања.	++
T7	Ограничени институционални и организациони капацитети образовних установа могу отежати континуирану реализацију и даље унапређивање педагошких пракси.	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

1. Континуирано унапређивање наставних метода и подстицање активног учешћа студената. Наставити са развијањем и применом интерактивних, дијалошких и проблемски оријентисаних наставних метода које подстичу критичко мишљење, аргументовану академску расправу и самостално разматрање филозофских проблема. Посебну пажњу посветити осмишљавању наставних активности које омогућавају интензивнију размену различитих теоријских становишта и развијање истраживачких компетенција студената, уз уважавање специфичности наставног рада у мањим студентским групама.
2. Унапређивање организације и реализације педагошких пракси. Континуирано развијати организационе и методичке аспекте реализације Педагошке праксе 1 и Педагошке праксе 2, уз јачање сарадње са образовним установама у којима студенти могу стицати практична наставничка искуства. Посебну пажњу посветити усклађивању активности предвиђених педагошким праксама са исходима учења, развијању инструмената за праћење студентских постигнућа и систематском вредновању стечених професионалних компетенција.
3. Јачање истраживачке компоненте наставног процеса и академског ангажовања студената. Подстицати интензивније укључивање студената мастер академских студија филозофије у научноистраживачке активности Факултета и Департмана, кроз учешће у истраживачким пројектима, научним конференцијама, академским радионицама и другим облицима научног рада. Стварати додатне могућности за представљање и објављивање резултата студентских истраживања, уз континуирано развијање методолошких компетенција, академске самосталности и способности научне аргументације.
4. Даље развијање менторског и консултативног рада са студентима. Унапређивати постојеће облике индивидуализованог рада са студентима, нарочито у процесу припреме и израде завршних мастер радова. Посебну пажњу посветити континуираном праћењу истраживачког напредовања студената, благовременом пружању стручних и методолошких смерница, као и развијању јаснијих критеријума

за вредновање квалитета завршних мастер радова, уз доследно поштовање принципа академског интегритета.

5. Унапређивање система праћења студентског оптерећења и остваривања исхода учења. Развити додатне механизме за систематско праћење стварног радног оптерећења студената на појединачним наставним предметима и анализу његове усклађености са додељеним ЕСПБ бодовима. Наставити са преиспитивањем повезаности наставних садржаја, примењених наставних метода, предиспитних и испитних обавеза и предвиђених исхода учења, ради обезбеђивања примереног студентског оптерећења и континуираног унапређивања квалитета наставног процеса.

6. Осавремењивање наставног процеса применом дигиталних технологија и јачањем међународне академске сарадње. Подстицати функционалну примену савремених информационо-комуникационих технологија, електронских библиотека, научних база података и дигиталних наставних ресурса у реализацији наставе и самосталног истраживачког рада студената. Истовремено, развијати критички и одговоран однос према употреби генеративне вештачке интелигенције и других савремених технологија, уз поштовање принципа академског интегритета. Јачати међународну сарадњу и академску мобилност студената и наставника ради размене искустава и унапређивања наставних метода и садржаја.

7. Унапређивање механизама вредновања и континуираног праћења квалитета наставног процеса. Наставити са систематским спровођењем студентских евалуација и анализом њихових резултата, уз развијање додатних квантитативних и квалитативних инструмената за прикупљање повратних информација о организацији наставе, доступности наставника, примењеним наставним методама и начинима провере знања. Посебну пажњу посветити повезивању резултата евалуација са конкретним корективним мерама, дефинисању приоритета за унапређивање наставног процеса и континуираном праћењу ефеката предузетих активности.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника.

3.3. Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

Реализација наставе на основним академским студијама Департмана за филозофију Филозофског факултета у Нишу заснива се на стабилној и компетентној наставничкој делатности која испуњава све услове неопходне за квалитетно извођење наставног и научноистраживачког рада. На самом почетку, када је Департман за филозофију основан, 2000. године, наставнички кадар чинила су три доцента и два асистента. Током 2026. године Департман за филозофију има укупно четрнаест чланова колектива, међу којима је десет наставника, од којих је један редовни професора, четири ванредна професора и пет доцента. Поред наставника Департман има и четири сарадника у статусу истраживача-приправника.

Подаци о наставницима и сарадницима Департмана доступни су јавности на интернетстраници Факултета, https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/filozofija. Саставни део ових података чини Књига наставника као и научне публикације и референце академског особља https://www.npao.ni.ac.rs/. На профилу сваког наставника Департмана за филозофију обухваћен је и списак публикованих референци наставника.

О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у Извештаје којима се наставници и сарадници Департмана предлажу за избор у звања, а који су доступни на интернет страници Факултета https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja. На факултетској страници доступан је и преглед приступних предавања наставника који су бирани у наставничка звања https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja. Процедуре избора и реизбора у звања

спроводе се у складу са важећим законским и подзаконским актима, уз јасно дефинисане критеријуме и јавност поступка, што обезбеђује транспарентност и академску релевантност донетих одлука.Избор наставника обавља се на основу Правилника о поступку и стицању звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“ број 5/2022, 2/2024 и 3/2024).

Избор сарадника и истраживача врши се у складу са Правилником о избору сарадника и Правилником о стицању истраживачких звања https://drive.google.com/drive/folders/1u2wmIOrc8bpW34dZQDFyhZ8pIU40ZtNo

Кадровска структура Департмана за филозофију омогућава адекватну покривеност свих ужих научних области филозофије које су заступљене у студијском програму, као и рационалну расподелу наставних и менторских обавеза. Сви наставници Департмана налазе се у сталном радном односу на Факултету, што представља значајан институционални ресурс. Ова чињеница доприноси дугорочној стабилности наставног процеса, континуитету у реализацији студијског програма и високом степену доступности наставника студентима. Одсуство ангажовања екстерних сарадника са других високошколских установа омогућава пуну усмереност наставног кадра ка развоју студената, како у наставном, тако и у менторском и саветодавном смислу.

Кадровска политика Департмана осмишљена је као одржива стратегија која има за циљ систематско препознавање и развој младих академских потенцијала. Посебна пажња посвећује се правовременом укључивању перспективних истраживача у наставни и научни рад, уз институционалну подршку њиховом стручном усавршавању и напредовању у академској хијерархији.

Департман посвећује посебну пажњу континуираном професионалном развоју својих чланова. Подстиче се активно учешће у научноистраживачким пројектима, публиковање у научним часописима, као и усавршавање педагошких и дидактичких компетенција.

У домену међународне сарадње, Департман за филозофију је препознат као поуздан и активан партнер у ширем европском академском простору. Учешће у

ЦЕЕПУС мрежи „Филозофија и интердисциплинарност" омогућило је интензивну размену наставника и истраживача, као и реализацију бројних мобилности које су допринеле интернационализацији наставе и научног рада. Захваљујући овим активностима, чланови Департмана су у претходном периоду остварили сарадњу са више универзитета у региону и Европи, што је резултирало заједничким истраживањима, предавањима и научним публикацијама. Поред формалних програма мобилности, наставници и сарадници Департмана редовно учествују на научним конференцијама, симпозијумима и радионицама у земљи и иностранству. Оваква ангажованост доприноси континуираном праћењу савремених токова у филозофији и сродним дисциплинама, као и интеграцији резултата актуелних истраживања у наставнипроцес.

Основна мисија Департмана усмерена је на образовање компетентних наставника филозофије и логике за рад у средњошколском образовном систему Републике Србије. У складу са овим циљем, педагошке способности наставног кадра имају значајну улогу приликом избора, вредновања и унапређења запослених. Наставни процес је осмишљен тако да подстиче критичко мишљење, аргументовану расправу и самосталан интелектуални рад студената.

Квалитет наставе и рада наставника редовно се прати кроз систем анонимне студентске евалуације, која представља важан механизам унапређења наставне праксе. Резултати евалуација анализирају се систематски и користе као основ за даље унапређивање метода рада, чиме се обезбеђује висок ниво академске одговорности и прилагођеност студијског програма савременим образовним и друштвеним потребама.

SWOT анализа стандарда 7:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Јавност и транспарентност поступака избора наставника и сарадника у наставна и сарадничка звања обезбеђују поштовање утврђених критеријума и академских стандарда.	+++
S2	Уравнотежена заступљеност различитих филозофских дисциплина у структури наставног кадра омогућава квалитетну реализацију наставног процеса и одговарајућу покривеност наставних области.	++
S3	Искуство појединих наставника у средњошколској настави филозофије и логике доприноси повезивању теоријских знања са практичним аспектима наставничке професије.	+
S4	Укљученост младих истраживача у наставни процес, уз менторску подршку искуснијих наставника, доприноси њиховом професионалном развоју и континуитету наставног и научноистраживачког рада.	++
S5	Редовна и институционализована студентска евалуација наставе омогућава систематско праћење квалитета наставног рада и идентификовање могућности за његово унапређивање.	+++
S6	Учешће наставника и сарадника у међународним академским мрежама и програмима мобилности доприноси размени искустава и унапређивању наставних и истраживачких компетенција.	+

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Ограничени финансијски ресурси отежавају систематско подстицање научне продуктивности и континуирано професионално усавршавање наставника и сарадника.	+
W2	Недовољна развијеност интердисциплинарних изборних предмета ограничава могућности за шире повезивање филозофских дисциплина са сродним научним областима.	++
W3	Повећано административно оптерећење наставника и сарадника смањује расположиво време за научноистраживачки рад, стручно усавршавање и развијање наставних иновација.	++
W4	Ограничена видљивост резултата наставног и научноистраживачког рада Департмана у широј академској и друштвеној јавности умањује могућности за афирмацију његових научних и образовних потенцијала.	++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Развијање заједничких међународних студијских програма и курсева у сарадњи са иностраним високошколским установама може допринети унапређивању наставног процеса и међународној препознатљивости студијског програма.	++
O2	Развијање наставних курсева и студијских садржаја на енглеском језику може допринети већој међународној отворености и доступности студијског програма студентима из иностранства.	+
O3	Даља дигитализација наставног процеса и развијање онлајн наставних ресурса могу допринети осавремењивању наставних метода и повећању доступности образовних садржаја.	+
O4	Растућа потреба за етичким, аналитичким и критичким компетенцијама у образовању и обликовању јавних политика отвара додатне могућности за афирмацију филозофског образовања и професионалних компетенција дипломираних студената.	++
O5	Већа доступност међународних стипендијских програма и програма академске мобилности може допринети професионалном усавршавању младих истраживача и њиховом активнијем укључивању у међународну академску заједницу.	+

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Смањење интересовања за студије филозофије на националном нивоу може негативно утицати на број уписаних студената и дугорочну одрживост студијског програма.	+++
T2	Недовољно стабилно и предвидиво системско финансирање високог образовања може ограничити могућности за кадровски развој, научноистраживачки рад и континуирано унапређивање наставног процеса.	++
T3	Маргинализација хуманистичких наука у јавним образовним политикама може негативно утицати на друштвени положај филозофије, интересовање за студије и могућности професионалног ангажовања дипломираних студената.	++
T4	Пораст административних и нормативних захтева у систему високог образовања може додатно оптеретити наставнике и сараднике и ограничити време расположиво за наставни, научноистраживачки и менторски рад.	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

У циљу континуираног унапређивања квалитета наставног и научноистраживачког рада, професионалног развоја наставника и сарадника и јачања академске препознатљивости Департмана за филозофију, предлажу се следеће мере и активности:

1. Подстицање научноистраживачке продуктивности и међународне научне афирмације наставника и сарадника. Систематски подстицати наставнике и сараднике на активно учешће на међународним научним конференцијама, објављивање научних радова у високорангираним међународним часописима и укључивање у релевантне научноистраживачке активности. Посебну пажњу посветити стварању повољнијих институционалних услова за континуирани научни рад, размену истраживачких искустава и унапређивање међународне препознатљивости научних резултата наставника и сарадника.
2. Развијање билатералне и регионалне академске сарадње. Интензивирати успостављање и развијање билатералне сарадње са департманима за филозофију и сродним високошколским установама у земљама региона, ради реализације заједничких научноистраживачких активности, организације научних скупова, припреме заједничких публикација и развијања различитих облика академске мобилности. Посебно подстицати сарадњу која омогућава дугорочно повезивање наставника и сарадника и размену искустава у области наставног и научноистраживачког рада.
3. Интензивирање академске мобилности и међународног усавршавања наставника и сарадника. Подстицати систематичније и циљано коришћење доступних програма међународне академске мобилности, посебно програма Еразмус+ и CEEPUS, ради стручног и научног усавршавања наставника и сарадника, размене добрих наставних пракси и упознавања са савременим методама високошколске наставе. Настојати да се искуства стечена током међународних размена функционално примењују у унапређивању наставног процеса и развијању нових облика академске сарадње.

4. Јачање институционалне подршке гостујућим предавањима и међународној размени знања. Настојати да се обезбеде додатна институционална и финансијска средства за организовање предавања по позиву истакнутих професора и истраживача из иностранства, као и за реализацију тематских семинара, научних радионица и других облика академске размене. На тај начин допринети проширивању научних и наставних садржаја, непосреднијем упознавању студената и наставника са савременим филозофским истраживањима и јачању међународне академске сарадње.

5. Развијање интерних механизама подршке научноистраживачком раду и припреми пројеката. Подстицати успостављање и унапређивање интерних облика подршке наставницима и сарадницима кроз организацију методолошких семинара, истраживачких радионица и стручних консултација, као и кроз обезбеђивање мањих интерних грантова, у складу са расположивим финансијским могућностима. Посебну пажњу посветити развијању компетенција за припрему конкурсних пријава, формирање истраживачких тимова и укључивање у националне и међународне научноистраживачке пројекте.

6. Континуирано унапређивање педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника. Развијати систематске облике професионалног усавршавања наставника и сарадника кроз интерне обуке, тематске семинаре, радионице и размену искустава о савременим наставним методама. Резултате студентских евалуација континуирано анализирати и користити као један од основа за планирање мера унапређивања наставног рада, уз подстицање примене интерактивних наставних метода, дигиталних образовних ресурса и приступа који доприносе активнијем учешћу студената у наставном процесу.

7. Унапређивање јавне и академске видљивости Департмана за филозофију. Континуирано радити на повећању видљивости наставних, научноистраживачких и других академских активности Департмана кроз унапређивање и редовно ажурирање интернет презентације, организовање јавних предавања, трибина и научнопопуларних активности, као и активније учешће наставника и сарадника у академском и друштвеном животу. Посебну пажњу посветити представљању научних

резултата, истраживачких пројеката и других облика академског ангажовања, ради јачања препознатљивости Департмана и афирмације значаја филозофског образовања и истраживања.

Показатељи и прилози за Стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос с пуним и с непуним радним временом)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос с пуним и с непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (бр. студената одобрен акредитацијом помножен с бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

3.4. Стандард 8. Квалитет студената

Право да конкуришу за упис на мастер академске студије филозофије имају сви кандидати који су завршили четворогодишње основне студије филозофије и стекли 240 ЕСПБ, као и кандидат који су завршили сродне хуманистичке дисциплине. Кандидати који нису завршили основн академске студије филозофије у обавези да претходно положе диференцијалне испите кој представљају услов за даљи поступак уписа. По завршетку пријемног испита врши се оцењивање, након чега следи анализа постигнутих резултата свих кандидата. На основу добијених резултата врши се рангирање кандидата, при чему се у обзир узимају два основна критеријума: успех који су кандидати остварили током основних студија и резултати које су постигли на пријемном испиту. Комбиновањем ова два параметра формира се укупан број бодова за сваког кандидата. На основу укупног броја бодова саставља се коначна ранг листа. Кандидати се затим примају на студије према редоследу на ранг листи, почевши од најбоље рангираних, и то у складу са бројем места који је предвиђен уписном квотом објављеном у конкурсу.

Департман за филозофију настоји да свим потенцијалним кандидатима, као и студентима који су већ уписали мастер студије филозофије, обезбеди све неопходне и релевантн информације које се односе на студијски програм, организацију наставе и све друге аспекте студирања. На тај начин студентима се омогућава лакше сналажење у току студија и боље разумевање академских обавеза.

Поред тога, Департман посебну пажњу посвећује поштовању принципа једнакости и равноправности свих студената. Овај принцип подразумева да су сви студенти једнаки без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа, као и имовинско стање. Такође се води рачуна о томе да студентима са посебним потребама буду омогућени адекватни услови за студирање, како би они могли равноправно да учествују у наставном процесу и успешно остваре своје академске циљеве.

На Департману за филозофију оцењивање студената мастер студија филозофије спроводи се у складу са унапред дефинисаним и јавно објављеним критеријумима, правилима и процедурама. Ови критеријуми су студентима доступни на почетку наставе, како би били упознати са начином на који се прати и вреднује њихов рад током читавог семестра. Циљ оваквог приступа јесте да се обезбеди транспарентност, правичност и јасно разумевање начина на који се оцењују постигнућа студената. Процес оцењивања на мастер студијама филозофије на Филозофском факултету у Нишу заснива се на континуираном праћењу рада и ангажовања студената током наставног процеса. Уместо да се коначна оцена заснива искључиво на једном испиту, вреднује се укупан рад студента током семестра. Овај систем подразумева прикупљање поена који се стичу испуњавањем предиспитних и испитних обавеза.

Предиспитне обавезе представљају важан део процеса оцењивања и најчешће укључују различите облике активности током наставе. То може подразумевати активно учешће у дискусијама на часу, израду и презентацију семинарских радова, као

и полагање колоквијума и других облика провере знања. Ове активности омогућавају наставницима да прате континуирани напредак студената и да процене њихово разумевање градива које се обрађује у оквиру предмета. Кроз предиспитне активности студент може да освоји, у зависности од конкретног предмета, од 30 од 50 поена. Тачан број поена који се може остварити на овај начин дефинише се у оквиру програма сваког појединачног предмета и представља део укупног система оцењивања.

Поред предиспитних активности, значајан део бодова студент стиче кроз испитне обавезе. Испитне активности подразумевају завршни испит или други облик финалне провере знања и предмета. Кроз овај део оцењивања студент може да освоји 70 до 50 поена, такође у зависности од специфичности предмета и начина организовања наставе. Укупан број поена који студент може да оствари сабирањем резултата из предиспитних и испитних активности износи највише 100 поена. Овај систем омогућава свеобухватну процену знања и ангажовања студената током читавог периода наставе. Да би студент успешно положио испит, неопходно је да кроз испуњавање свих предиспитних и испитних обавеза сакупи најмање 51 поен. Остваривање овог минималног броја поена представља услов за пролазну оцену и потврду да је студент усвојио основна знања и компетенције предвиђене програмом предмета. На тај начин систем оцењивања омогућава објективну процену постигнућа студената и подстиче њихово континуирано учење и активно учешће у наставном процесу.

Напредовање студената на појединачним предметима на Департману за филозофију прати се путем више различитих механизама и облика контроле. Међу најважнијим начинима праћења налазе се увид у спискове положених предмета, анализа резултата испита, студентске анкете, као и расправе и закључци који се доносе на наставничким већима. Ови механизми омогућавају наставницима и управи департмана да стекну увид у ток студирања, напредак студената и евентуалне потешкоће које се јављају у савладавању наставног градива. У ситуацијама када се уочи да на појединим предметима долази до изостанка очекиваног напретка студената или до изразито ниске пролазности, Департман за филозофију приступа детаљнијој

анализи насталих проблема. Та анализа има за циљ да се систематски испитају и утврде разлози који могу ометати успешно савладавање градива и полагање испита. Након утврђивања могућих узрока, департман настоји да предузме одговарајуће мере како би се ти проблеми отклонили и како би се студентима омогућили бољи услови за напредовање.

Посебна пажња посвећује се континуираној анализи и унапређењу метода и критеријума оцењивања студената. Департман редовно разматра начин на који се студенти оцењују на појединачним предметима, као и усклађеност тих метода са специфичностима предмета. При томе се анализира више важних аспеката, као што су: да ли је начин оцењивања прилагођен садржају и карактеру предмета, да ли се адекватно прати и вреднује рад студената током наставе, као и какав је однос између бодова које студент стиче кроз активности током наставе и бодова које остварује на завршном испиту. Поред тога, разматра се и у којој мери се кроз процес оцењивања вреднује способност студената да примењују стечена знања, а не само да их репродукују.

Департман за филозофију такође води рачуна о томе да методе оцењивања буду усклађене са општим циљевима студијског програма, његовим садржајем и обимом који је дефинисан у оквиру акредитације студијских програма. На тај начин настоји се обезбедити да процес оцењивања на адекватан начин одражава исходе учења и компетенције које студенти треба да стекну током студија.

Поред самих метода оцењивања, департман посебну пажњу посвећује и професионалном и етичком понашању наставника у процесу оцењивања. Очекује се да наставници приликом вредновања студентског рада поступају објективно, одговорно и у складу са академским етичким принципима, уз коректан и професионалан однос према студентима. Такође се спроводи систематско праћење и проверавање оцена које студенти добијају на појединим предметима, како би се утврдило да ли је расподела оцена у складу са реалним постигнућима студената.

У случајевима када се у дужем временском периоду уочи неправилна дистрибуција оцена, као што су сувише висок или сувише низак број одређених оцена,

или неуједначен распоред оцена, Департман за филозофију предузима одговарајуће мере како би се такве појаве испитале и отклониле. Један од кључних задатака департмана јесте и систематско праћење пролазности студената по предметима, студијским програмима и годинама студија. Овакве анализе омогућавају благовремено уочавање евентуалних проблема у наставном процесу. Уколико се утврди да је пролазност на неком предмету сувише ниска или да постоје друге неправилности у процесу оцењивања, департман предузима корективне мере. Те мере могу обухватити додатну анализу наставних метода, преиспитивање начина оцењивања, разговоре са наставницима и друге активности усмерене ка унапређењу наставног процеса и постизању бољих резултата студената.

Поред свих наведених активности, Департман за филозофију настоји да омогући студентима адекватне облике студентског организовања, деловања и учешћа у процесима одлучивања. Ово учешће студената остварује се у складу са важећим законским прописима и доприноси већој транспарентности, као и бољој комуникацији између студената и наставника у оквиру академске заједнице.

SWOT анализа стандарда 8:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Добра доступност информација о студијским програмима, организацији наставе и условима студирања омогућава студентима благовремено информисање, ефикасније праћење наставног процеса и успешно испуњавање академских обавеза.	+++
S2	Развијени облици студентског организовања и активно учешће студената у процесима доношења одлука доприносе заступљености студентских интереса, размени мишљења и континуираном унапређивању квалитета наставног процеса и услова студирања.	++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Недовољно развијен систем организованих активности усмерених на планирање и развој професионалне каријере студената ограничава могућности њиховог систематског информисања, професионалног усмеравања и припреме за запошљавање и даље академско усавршавање.	++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Развијање систематичнијих анализа метода и критеријума оцењивања по наставним предметима, студијским програмима и годинама студија, уз утврђивање и примену одговарајућих корективних мера, може допринети унапређивању објективности и квалитета вредновања студентских постигнућа.	++
O2	Даље унапређивање објективности, доследности и принципијелности наставника у процесу оцењивања може допринети правичнијем вредновању знања и компетенција студената и јачању поверења у транспарентност испитних процедура.	+

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Недовољна јасноћа и транспарентност процедура пријема и уписа студената може негативно утицати на равноправност кандидата, правну сигурност и поверење у поступак уписа.	+
T2	Недовољно развијени механизми обезбеђивања једнакости и равноправности свих студената, укључујући студенте са инвалидитетом и студенте којима је потребна додатна подршка, могу ограничити једнаку доступност образовања и равноправно учешће у наставном процесу.	++
T3	Недовољна доступност и транспарентност процедура и критеријума оцењивања може довести до неуједначености у вредновању студентских постигнућа и смањења поверења у објективност испитног процеса.	+
T4	Неусклађеност метода оцењивања са предвиђеним исходима учења студијског програма може негативно утицати на валидност процене стечених знања и компетенција студената.	+

T5	Недовољно систематско праћење пролазности студената по наставним предметима, студијским програмима и годинама студија, као и изостанак благовремених корективних мера, могу отежати препознавање и отклањање проблема у процесу студирања.	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

У циљу континуираног унапређивања квалитета студирања, објективности и транспарентности оцењивања, као и обезбеђивања одговарајуће академске и професионалне подршке студентима мастер академских студија филозофије, предлажу се следеће мере и активности:

1. Унапређивање усклађености студијског програма са потребама тржишта рада и професионалног развоја студената. Континуирано преиспитивати усклађеност исхода учења и компетенција које студенти стичу током мастер академских студија филозофије са савременим потребама тржишта рада и могућностима професионалног ангажовања дипломираних студената. Посебну пажњу посветити развијању механизама професионалног информисања и каријерног усмеравања студената, уз подстицање сарадње са релевантним образовним, научним, културним и другим институцијама у којима стечене компетенције могу наћи професионалну примену.
2. Унапређивање метода и критеријума оцењивања кроз размену искустава наставника и сарадника. Организовати периодичне састанке и стручне разговоре на Департману за филозофију ради заједничког разматрања примењених метода и критеријума оцењивања студентских постигнућа. Подстицати размену искустава и примера добре наставне праксе, са циљем унапређивања објективности, транспарентности и доследности у вредновању знања, способности и компетенција студената.
3. Даље усклађивање начина оцењивања са предвиђеним исходима учења. Наставити са систематским преиспитивањем усклађености предиспитних и испитних обавеза, примењених метода провере знања и критеријума оцењивања са исходима учења дефинисаним студијским програмом и предметним силабусима. Посебну пажњу посветити обезбеђивању доследне и правичне процене студентских

постигнућа, уз уважавање специфичности појединачних филозофских дисциплина и значаја критичког мишљења, самосталног закључивања и аргументованог образлагања филозофских становишта.

4. Систематско праћење и анализа пролазности студената на испитима. Организовати периодичне састанке наставника и сарадника Департмана ради анализе пролазности студената на појединачним наставним предметима, разматрања расподеле оцена и идентификовања евентуалних тешкоћа у савладавању наставних садржаја. Резултате ових анализа користити као основу за утврђивање одговарајућих корективних мера, унапређивање организације наставе и начина провере знања, као и за континуирано праћење успешности студирања.

5. Јачање индивидуализоване академске подршке студентима у припреми и полагању испита. Подстицати предметне наставнике и сараднике на организовање индивидуалних консултација и разговора са студентима који се суочавају са специфичним тешкоћама у припреми и полагању испита. Посебну пажњу посветити благовременом препознавању узрока уочених проблема, пружању одговарајућих методолошких и стручних смерница и прилагођавању облика академске подршке индивидуалним потребама студената, уз очување једнаких критеријума оцењивања и академских стандарда.

Показатељи и прилози за Стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години.

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30. 09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма.

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

3.5. Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује студентима филозофије све потребне уџбенике другу литературу на време и у количини која омогућава квалитетно савладавање садржаја предвиђених студијским програмима основних студија. Факултет прати најновије трендове у релевантним филозофским областима и континуирано набавља савремену научну и стручну литературу, како би наставници и сарадници могли да прате актуелна достигнућа и унапређуј наставу. Сваки предмет има одговарајућу литературу – уџбенике, монографије, књиге хрестоматије, речнике – која је доступна студентима на српском и страним језицима Литература је унапред позната и наведена у књигама предмета на сајту Факултета. Библиотека омогућава увид у расположиве уџбенике и друге релевантне публикације кроз листе на веб страници Факултета и посебно на страници Библиотеке (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka). Тамо је доступан целокупни билтен књига у области филозофије за последњих десет година. Библиотека је чланица COBISS система, па се електронски каталог публикација Факултета може претраживати преко линка https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/sr/sr/bib/search/simple?db=ffnis. Фонд Библиотеке одговара потребама образовног, истраживачког и научног рада студената, наставника, сарадника и истраживача. Он се стално допуњује куповином нових издања, разменом са другим библиотекама, пројектом Министарства културе „Откуп књига за библиотеке“ и поклонима издавача и аутора. Библиотека је основана 1950. године као библиотека Више педагошке школе у Нишу. Када је 1970. године формиран Филозофски факултет, библиотека је наставила рад као библиотека Факултета. Састоји се из два дела – за друштвене и филолошке науке, а заједничка читаоница има

40 места. Фонд се попуњава у складу са потребама наставних и научних програма департмана Факултета.

Библиотека чува и легате значајних личности, као што су проф. др Љиљана Михаиловић и проф. др Вида Марковић, као и мр Гордана Матијашевић и проф. Михаило Павловић са Универзитета у Београду.Библиотека набавља штампане домаће филозофске часописе по предлогу Департмана за филозофију, а страни часописи су доступни електронски преко сервиса КОБСОН. Студенти имају приступ на факултету, док запослени и стипендисти Министарства науке могу приступити и од куће уз лиценце. Број и стручна спрема запослених у Библиотеци прилагођени су националним и европским стандардима. У Библиотеци ради шест самосталних стручно-техничких сарадница за рад у библиотеци, једна књижничарка и једна сарадница у процесу дигитализације у библиотеци, све са високом стручном спремом из друштвено-хуманистичких области и филологије, са положеним стручним испитом за библиотекаре. Библиотекарке имају лиценце за рад у COBISS систему и редовно се стручно усавршавају кроз семинаре, обуке, веб-семинаре и радионице, укључујући TEMPUS пројекат.

Стандарди квалитета литературе, уџбеника и библиотечких ресурса дефинисани су Статутом Факултета, Правилником о уџбеницима Филозофског факултета, Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу, као и Правилницима о издавачкој делатности Универзитета и Факултета. Органи управљања и стручни органи Факултета одговорни су за поштовање стандарда квалитета уџбеника и наставних материјала. Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета предвиђено је праћење и вредновање квалитета уџбеника и наставних материјала. Студенти се периодично анкетирају о обиму, квалитету и савремености литературе. Поред акредитације студијских програма, Факултет има низ правилника и општих аката који обезбеђују институционални оквир за унапређење квалитета литературе и уџбеника. Организација и рад Библиотеке уређени су Статутом Факултета и Правилником о систематизацији послова. Квалитет библиотечких ресурса обезбеђује се редовном контролом рада, допуњавањем фонда, развојем

библиотечке делатности и увођењем нових технологија. Финансијским планом Факултета свака година одређују се средства за развој библиотечког фонда.

Библиотека је отворена за студенте од 8:00 до 19:30. Један део фонда (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске и магистарске тезе, последњи примерци монографија) доступан је за рад у читаоници, а остало се може позајмљивати на 15 дана. За потребе научно-истраживачког рада, библиотека врши међубиблиотечку позајмицу. Библиотека сарађује са Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић" у Београду, Народном библиотеком Србије, Универзитетском библиотеком „Никола Тесла" у Нишу, Универзитетском библиотеком у Крагујевцу, Библиотеком Филозофског факултета у Новом Саду и другим библиотекама. Такође је члан Заједнице високошколских библиотека Србије.

SWOT анализа стандарда 9:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Развијен институционални и нормативни оквир, утемељен на правилницима и општим актима Филозофског факултета и Универзитета у Нишу, омогућава систематско праћење и континуирано унапређивање квалитета уџбеника, наставне литературе, библиотечких и информатичких ресурса.	+++
S2	Већина наставних предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и наставном литературом, чиме се обезбеђују услови за квалитетну реализацију наставног процеса и самостални академски рад студената.	+++
S3	Обим и квалитет библиотечког фонда усклађени су са бројем и структуром корисника, као и са образовним и научноистраживачким потребама студената, наставника и сарадника.	+++
S4	Висок квалитет библиотечког фонда, стручна оспособљеност библиотечког особља, добра организација рада и доступност библиотечких ресурса представљају значајну основу за даље развијање библиотечке делатности и унапређивање услова студирања.	+++
S5	Библиотечки фонд континуирано се развија у складу са потребама студијског програма и научноистраживачких активности, при чему се	+++

	набавка уџбеника и литературе реализује на основу захтева Већа Департмана и утврђених академских потреба.	
S6	Обезбеђени су одговарајући информатички ресурси, укључујући рачунарску и пратећу опрему, приступ интернету, електронским научним базама података и часописима, чиме се подржавају наставни и научноистраживачки рад.	+++
S7	Унапређивање квалитета информатичких ресурса у претходном периоду допринело је побољшању техничких услова за реализацију наставе, приступ научним информацијама и самостални истраживачки рад студената.	+++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Недовољни просторни капацитети библиотечке читаонице и ограничен магацински простор за смештај библиотечког фонда отежавају потпуније коришћење постојећих ресурса и њихово даље проширивање.	+++
W2	Недостатак посебног простора опремљеног рачунарима, намењеног самосталном раду студената изван редовних наставних активности, ограничава могућности за слободно и индивидуално коришћење информатичких ресурса.	+++
W3	Релативно мања заступљеност библиотечких јединица на страним језицима у односу на литературу на српском језику ограничава могућности непосредног приступа ширем спектру међународне научне и стручне литературе.	++
W4	Недовољно динамично обнављање рачунарске и пратеће опреме, као и ограничене могућности за редовну набавку најновијих лиценцираних софтверских решења, могу отежати континуирано осавремењивање информатичке инфраструктуре.	+++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Постојање јасних и мерљивих показатеља омогућава систематско праћење, објективније вредновање и континуирано унапређивање свих аспеката квалитета уџбеника, наставне литературе, библиотечких и информатичких ресурса.	+++
O2	Мотивисаност наставника и сарадника за периодично преиспитивање и осавремењивање литературе и уџбеника наведених у предметним силабусима, уз коришћење резултата студентских	+++

	евалуација и других показатеља квалитета наставе, представља основу за континуирано унапређивање наставних ресурса.	
O3	Широке могућности приступа електронским научним информацијама, часописима и базама података посредством сервиса KoBSON омогућавају проширивање доступности релевантне међународне научне литературе и унапређивање истраживачког рада.	+++
O4	Одговарајући број запослених и повољна квалификациона структура особља Библиотеке и Рачунарског центра стварају услове за даље унапређивање квалитета услуга, ефикаснију подршку корисницима и развијање библиотечких и информатичких ресурса.	+++
O5	Постојећи институционални и технички потенцијали омогућавају даљу модернизацију информатичке инфраструктуре, проширивање дигиталних ресурса и унапређивање технолошке подршке наставном и научноистраживачком процесу.	+++

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Евентуално непоштовање планиране динамике исељавања Департмана за хемију Природно-математичког факултета може успорити реализацију планова Филозофског факултета за адаптацију и проширивање просторних капацитета намењених библиотечким и информатичким ресурсима.	+++
T2	Зависност финансирања високошколске установе од средстава оснивача и могућност њиховог недовољног обезбеђивања у наредном периоду могу негативно утицати на реализацију финансијских планова Факултета, нарочито у области набавке литературе, обнављања рачунарске опреме и даљег развијања библиотечких и информатичких ресурса.	+++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

Иако Филозофски факултет Универзитета у Нишу испуњава захтеве предвиђене овим стандардом, у циљу континуираног унапређивања квалитета уџбеника, наставне литературе, библиотечких и информатичких ресурса, као и стварања повољнијих услова за наставни и научноистраживачки рад, предлажу се следеће мере и активности:

1. Унапређивање квалитета библиотечких ресурса и просторних услова за њихово коришћење. Континуирано пратити и унапређивати квалитет библиотечког фонда и доступност библиотечких услуга, уз интензивирање активности усмерених на решавање проблема недовољних просторних капацитета библиотечке читаонице и магацинског простора за смештај библиотечке грађе. Посебну пажњу посветити редовном осавремењивању библиотечког фонда, набавци актуелне научне и стручне литературе и њеном усклађивању са потребама студијских програма и научноистраживачких активности наставника, сарадника и студената.
2. Унапређивање нормативног оквира за обезбеђивање квалитета уџбеника и издавачке делатности. Покренути активности на преиспитивању, допуни и иновирању Правилника о уџбеницима, са циљем даљег унапређивања критеријума за обезбеђивање квалитета уџбеника и процедура њиховог припремања, рецензирања и објављивања. Истовремено, приступити ажурирању и унапређивању Правилника о издавачкој делатности, ради обезбеђивања јаснијих и ефикаснијих процедура издавања научних и наставних публикација и подстицања континуираног развоја издавачке делатности Факултета.
3. Рационално планирање и коришћење средстава за осавремењивање библиотечког фонда. Обезбедити систематско планирање и рационално коришћење наменских финансијских средстава за набавку уџбеника, научне и стручне литературе, уз уважавање потребе за равномерном заступљеношћу литературе из различитих наставних и научних области. Посебну пажњу посветити обезбеђивању довољног броја примерака публикација које представљају обавезну испитну литературу, како би се студентима омогућили равноправнији услови за припрему испита и испуњавање академских обавеза.
4. Обезбеђивање додатних извора финансирања библиотечких, издавачких и информатичких ресурса. Подстицати активније коришћење могућности финансирања посредством домаћих и међународних пројеката, донација и других доступних извора средстава, ради обезбеђивања додатне подршке издавачкој делатности, набавци савремене научне литературе и унапређивању информатичке

инфраструктуре. Посебно развијати активности усмерене на припрему пројектних пријава и успостављање сарадње са институцијама и организацијама које могу допринети модернизацији наставних и научноистраживачких ресурса Факултета.

5. Континуирано осавремењивање информатичке инфраструктуре и дигиталних ресурса. Систематски пратити функционалност, техничку исправност и савременост постојећих информатичких ресурса, уз благовремено планирање и реализацију набавке нове рачунарске и пратеће опреме, као и одговарајућих лиценцираних софтверских решења. Наставити са реализацијом планираних активности на развијању информатичке инфраструктуре Факултета, уз посебно уважавање потреба наставног процеса, научноистраживачког рада и самосталних академских активности студената.

6. Унапређивање дигиталних компетенција запослених и студената. Организовати континуиране обуке, тематске радионице и друге облике стручне подршке наставницима, сарадницима, ненаставном особљу и студентима ради ефикаснијег коришћења расположивих информатичких ресурса. Посебну пажњу посветити развијању компетенција за коришћење електронских библиотечких каталога, научних база података, дигиталних извора литературе и савремених софтверских алата, чиме би се допринело унапређивању квалитета наставног процеса, самосталног учења и научноистраживачког рада.

Показатељи и прилози за Стандард 9:

Прилог 9.1. Правилник о уџбеницима Универзитета у Нишу

Прилог 9.1.б. Правилник о издавачкој делатности Филозофског факултета

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

3.6. Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Ефикасност рада руководства и административних служби високошколске установе обезбеђује се прецизним одређивањем функција и дужности управљачких структура и стручних служби, уз континуирану евалуацију и мониторинг њиховог деловања. Ефикасност рада руководства Филозофског факултета заснована је на функционалном диференцирању дужности и транспарентној хијерархији управљачких тела, чије је деловање, сходно одредбама Закона о високом образовању и Статута Универзитета у Нишу, детаљно дефинисано Статутом Филозофског факултета и релевантним интерним актима установе. Функционалност установе заснива се на структурираним организационим целинама које су примарно усмерене на: (1) извођење наставе на основу акредитованих програма (департмани, Центар за стране језике, лекторати, Центар за образовање наставника) (2) реализацију научноистраживачке делатности и наменско образовање (Центар за српски језик као страни и нематерњи језик, Центар за професионално усавршавање, центри за научноистраживачки рад, лабораторије), (3) уз континуирану подршку коју пружају Издавачки центар, Центар за унапређење квалитета, Канцеларија за међународну и међуинституционалну сарадњу, Канцеларија за развој каријере и подршку студентима, Библиотека, Рачунарски центар, (4) системско управљање и административно-технички оквир рада (Серетаријат Факултета, Кабинет декана, Служба за наставу и студентска питања, Служба за опште и правнепослове, Финансијска служба, Техничка служба).

Институционални оквир управљања и руковођења утемељен је на Статуту Филозофског факултета, којим су прецизирани следећи органи: (1) Орган управљања, односно Савет Факултета, задужен за стратешке одлуке на предлог стручних органа факултета. (2) Орган пословођења – Декан (3) стручни органи који кроз систем већа (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће докторских студија, Веће департмана, Веће Центра за стране језике, Веће Центра за образовање наставника, Веће Центра за професионално усавршавање, Веће Центра за унапређење квалитета) обављају

академску и научну делатност, (4) Студентски парламент, као заступник интереса студената, (5) Савет послодаваца, који обезбеђује екстерну подршку рада установе.

Овлашћења и дужности управљачких и руководећих структура, као и процедурални оквири њиховог деловања, прецизирани су: Законом о високом образовању, *Статутом Филозофског факултета у Нишу*, те одговарајућим општим актима који уређују: систематизацију послова – *Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету* – *Правилником о раду Филозофског факултета и Уговорима о раду запослених.*

Управљање Факултетом поверено је Савету, чији је поступак конституисања и рада у потпуности усаглашен са важећим законским оквиром, као и са статутарним одредбама Универзитета у Нишу и самог Филозофског факултета. Надлежности органа управљања обухватају стратешко и нормативно уређење установе кроз формулисање и доношење Статута, Пословника и програма рада, избор и разрешење органа пословођења (декана), те одлучивање о унутрашњој организацији (избору председника и заменика председника Савета и стварању нових организационих јединица) и висини школарине. Такође, финансијска одговорност Савета остварује се кроз усвајање годишњих планова, обрачуна и извештаја о пословању, контролу инвестиционих средстава и сопствених прихода, уз ангажовање екстерне ревизије и редовно извештавање оснивача. Коначно, Савет, те одлучује по жалбама против првостепених одлука декана и регулише дисциплинску одговорност студената, делујући у свему према законским и статутарним овлашћењима. Структуру Савета Факултета чини 27 чланова, чији је састав дефинисан репрезентативним учешћем свих заинтересованих страна: наставно особље заступљено је са 13 представника (по један са сваког департмана), ваннаставни кадар делегира 2 члана, Студентски парламент 4, док је 8 места резервисано за представнике оснивача (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/savet. Оперативни рад, методологија одлучивања и вођење седница Савета дефинисани су Пословником о раду Савета факултета док се чланови овог органа при доношењу одлука примарно ослањају на позитивно правне

норме, стратешке правце развоја Факултета и принципе ефикасног управљања ресурсима, Стратегијом управљања квалитетом и Планом рада Факултета.

Функцију органа пословођења обавља декан, чији је оперативни рад подржан ангажовањем 4 продекана задужена за стратешко управљање кључним ресорима: наставним процесом, научноистраживачком делатношћу, материјално-финансијским пословањем и међународном сарадњом. (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/rukovodstvo). Овлашћења и делокруг рада декана прецизно су утврђени чланом 68. Статута Факултета, чиме је обезбеђена јасна нормативна основа за оперативни рад органа пословођења. Делокруг рада декана обухвата следеће надлежности: (1) заступање установе у земљи и иностранству, уз овлашћење других лица за представљање у складу са статутарним оквиром, (2) оперативно руковођење и организација укупног рада Факултета, (3) спровођење образовне и научне делатности, уз обезбеђивање примене одлука органа и општих аката Факултета, (4) креирање стратешких предлога пословне политике, годишњег програма рада, плана развоја и унутрашње организације и систематизације послова, (5) подвргавање анализи рада кроз подношење годишњег извештаја органу управљања, (6) покретање иницијативе и давање предлога решења значајних за обављање делатности Факултета, (7) управљање наменским средствима у оквиру текућег пословања, изузев инвестиционих улагања, (8) руковођење стручним органима, укључујући председавање Наставно-научним већем, Изборним већем и Колегијумом факултета, (9) партиципација у раду Савета ради координације без права гласања, (10) верификација стечених звања потписивањем диплома и додатака дипломи, (11) гаранција легалности рада, уз пуну правну одговорност за законитост пословања Факултета, и (12) реализација осталих послова прописаних законом, актом о оснивању и Статутом.

Стручни органи Факултета конституисани су кроз систем већа, у чијем раду, у складу са законским кворумом од 20%, партиципирају представници студената. Ангажман студентских представника у оквиру ових тела примарно је усмерен на процесе мониторинга и унапређења квалитета наставе, реформу студијских програма,

евалуацију ефикасности студирања и ревизију ЕСПБ оптерећења, чиме се осигурава директан утицај студената накључне аспекте академских услуга. Изборно веће Факултета, као специјализовано стручно тело, обухвата целокупан наставни када у радном односу на установи (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/izborno-vece). Надлежности Изборног већа обухватају дефинисање предлога за избор наставника у одговарајућа звања, именовање комисија за припрему извештаја о кандидатима, као и спровођење комплетног поступка избора и реизбора сарадника. Поред тога, ово тело номинује редовне професоре за почасно звање професор емеритус и реализује остале послове предвиђене законским оквиром и Статутом, чиме се осигурава академски интегритет при запошљавању и напредовању.

Наставно-научно веће чини, као специјализовано стручно тело, целокупан наставни кадар у радном односу на установи као и представници студената на предлог Студентског парламента . Састав, овлашћења и процедурални аспекти рада овог тела прецизно су дефинисани члановима 85, 86, и 87. Статута Филозофског факултета.

Веће докторских студија представља посебан стручни орган Факултета, чији се састав од 22 члана формира делегирањем једног или два представника са сваког департмана ангажованог у извођењу наставе на докторском нивоу студија. (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija). Надлежности Већа докторских студија, у складу са Статутом и Правилником о докторским студијама примарно су фокусиране на стратешко планирање и реализацију наставе кроз утврђивање предлога студијских програма и планова извођења наставе. Ово тело спроводи кључне механизме осигурања квалитета, што укључује анализу Извештаја о евалуацији студијских програма, проверу компетентности наставног кадра и ментора, као и административно- стручно вођење поступака пријаве и одбране дисертација. Додатно, Веће одлучује о академској мобилности (преласку студената са једног на други студијски програм докторских студија), признавању ЕСПБ бодова и еквиваленцији претходно испуњених обавеза и испита на специјалистичким академским студијама као и признавање испита магистра наука, дефинишући услове

за упис кандидата и њихово напредовање кроз све фазе докторских академских студија.

Веће департмана, као примарни стручни орган организационе јединице, окупља све наставнике у радном односу који су систематизацијом распоређени на матичном департману https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/filozofija.Под руководством управника, Веће департмана врши кључне академске и административне функције које обухватају: конципирање и припрему предлога студијских програма на свим нивоима, дефинисање планова научноистраживачког рада и стручног усавршавања, као и предлагање механизама подршке талентованим студентима. Надлежности овог тела, прецизиране Статутом и Правилником о раду департмана , укључују и евалуацију истраживачких извештаја, предлагање издавачке делатности, те делегирање представника у шире стручне органе Универзитета. Посебан сегмент рада чини праћење постигнућа студената, спровођење поступака еквиваленције и признавања ЕСПБ бодова, као и кључна улога у кадровској политици кроз формирање комисија за избор наставника и сарадника и давање оцена научно-педагошког рада кандидата при избору у звања (оцена резултата научно- наставног рада, оцена ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, оцена педагошког рада, оцена резултата које је кандидат постигао у развоју научно-наставног подмлатка, и оцена приступног предавања), као и предлагање и одобравања плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима.

Веће Центра за стране језике представља специфичан стручни орган који окупља наставни кадар Факултета ангажован на реализацији наставе страних језика на департманима изван матичне филолошке групе. https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-strane-jezike. Надлежности Већа Центра за стране језике, дефинисане Статутом и Правилником о раду обухватају нормативно обликовање програма језичке наставе на нематичним групама, давање предлога за позивање истакнутих научних радника, планирање стручног усавршавања и развој издавачке делатности кроз предлоге за штампу уџбеничке литературе. У оквиру својих овлашћења, Веће врши анализу академског постигнућа

студената, делегира представнике у шира стручна тела Универзитета те активно учествује у кадровској политици кроз предлоге за именовање комисија и избор наставника у одговарајућа звања, уз разматрање захтева за професионално одсуство кадра. Веће Центра за научноистраживачки рад, које чине сви наставници департмана, врши стратешко планирање и оперативну контролу истраживачких активности кроз дефинисање годишњих програма рада и предлагање научних пројеката. Овлашћења овог тела, утемељена на Статуту и Правилнику о раду.

Центар за образовање наставника чине сви наставници Факултета ангажовани на мастер студијским програмима за образовање предметних наставника. Функционисање овог тела обезбеђује стручни надзор над специфичним сегментом наставничких компетенција и континуираном едукацијом у образовном систему (https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave).
Оперативним радом Већа руководи управник Центра, док је самом телу поверено доношење одлука о свим стратешким и техничким аспектима који се односе на конципирање, системску организацију и непосредно извођење програма за образовање наставног кадра (https://con.filfak.ni.ac.rs/).

Састав Већа Центра за српски као страни и нематерњи језик чине наставници Факултета ангажовани на специјализованим едукативним програмима у овој области, са примарном надлежношћу доношења одлука о свим фазама конципирања, системске организације и непосредне реализације наставе српског језика за иностране и нематичне говорнике (https://centar.filfak.ni.ac.rs/).

Наставне активности Центра обухватају структуриране програме језичке едукације усклађене са нивоима А1–Ц2 Заједничког европскогреферентног оквира (што укључује почетни, средњи и напредни курс), који се реализују кроз групне, индивидуалне и дигиталне формате наставе на даљину, уз надлежност за спровођење формалне евалуације знања и издавање званичних сертификата о постигнутом степену језичке компетенције. https://centar.filfak.ni.ac.rs/%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8courses

Веће Центра за професионално усавршавање и пружање услуга трећим лицима конституисано је од наставног кадра Факултета ангажованог на програмима континуиране едукације и целоживотног учења. Делатности Центра обухватају организацију специјализованих научних и стручних скупова и радионица за наставнике предметне наставе, интензивирање сарадње са образовним институцијама и наставницима практичарима, кроз саветодавнеа ктивности, као и имплементацију програма за развој каријерних, трансверзалних и језичких компетенција запослених у јавном сектору (кроз специјализоване програме, курсеве, тренинге и стручна предавања). Системско праћење иновација у образовним политикама и транспарентност рада Центра обезбеђени су путем његове званичне интернетстранице: https://sites.google.com/site/nastavnickicentar/home.

Студентски парламент представља институционални механизам за активнупартиципацију студената у управљању Факултетом, путем којег се обезбеђује непосредно остваривање њихових права и заштита професионалних интереса. Методологија избора, структура и надлежности овог органа строго. Статутом Факултета, док је детаљна елаборација оперативних активности и стратешких праваца деловања представљена у оквиру Стандарда 13 овог извештаја. Савет послодаваца представља саветодавно тело чије је деловање примарно усмерено на усклађивање наставних садржаја са динамиком тржишта рада кроз интензивирање кооперације Факултета и Универзитета са привредним субјектима и јавним институцијама. Своју стратешку улогу овај орган остварује кроз евалуацију актуелних студијских програма, иницирање нових образовних профила према потребама привреде, те давање препорука о уписној политици и броју студената на основу детаљне анализе дефицитарних занимања у Републици Србији. Савет своје предлоге, стручна мишљења и иницијативе редовно доставља државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање, јавним установама и другим заинтересованим субјектима.

Стручну и административну подршку раду Факултета пружа Секретаријат, који као јединствена организациона јединица обједињује следеће специјализоване

службе: Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба. Сваком организационом јединицом Секретаријата управља шеф службе, који је непосредно одговоран за оперативну ефикасност и квалитет извршења послова из свог ресора. У овим службама ради ненаставно особље које обавља правне, административне, финансијске, помоћно-техничке и друге послове. Стручни апарат чине запослени чије квалификације и компетенције обезбеђују системску подршку реализацији студијских програма и научноистраживачког рада у складу са акредитационим стандардима. Унутрашња организација и систематизација послова дефинисани су *Правилником о систематизацији радних места на Факултету*, док су процедуре мобилности запослених унутар служби уређене *Правилником о раду,* индивидуалним Уговорима о раду и релевантним законским оквиром. Према *Правилнику о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета* у Нишу квалитет управљачких процеса и административне подршке осигурава се кроз системски мониторинг, супервизију и редовно извештавање о учинку запослених у оквиру факултетских служби. Овај нормативни оквир омогућава наставницима, ваннаставном особљу и студентима да активно евалуирају рад органа пословођења и стручних служби, при чему Факултет примарни фокус ставља на професионализам, одговорност и ниво мотивисаности кадра у директној интеракцији са студентима, уз примену адекватних подстицајних и корективних мера за унапређење њихових радних способности. У складу са одредбама релевантног правилника, функционалност и квалитет рада стручних служби, као и пратећег ненаставног кадра, осигуравају се кроз следеће механизме: (1) Континуирани мониторинг и надзор над оперативним деловањем запослених у свим организационим јединицама Факултета; (2) имплементацију подстицајних и корективних мера, чиме се стимулише ефикасност и коригују евентуални пропусти у раду; (3) перманентно професионално усавршавање и јачање специфичних компетенција и вештина административно-техничког особља. Додатно, стабилност овог система гарантује се обезбеђивањем оптималног броја квалификованих извршилаца, чиме се предупређује преоптерећење кадра и осигурава несметано

пружање услуга. У циљу јачања професионалних капацитета, Факултет примењује систем стимулативног награђивања заснован на радном учинку, уз континуирано инвестирање у квалификациону структуру запослених кроз програме перманентног усавршавања. Процес евалуације и надзора над радом ненаставног кадра спроводи се методично под инстанцама секретара Факултета и шефова служби, док су процедуре за унапређење квалитета рада, као и систем дисциплинске одговорности, правно утемељени у Правилнику о раду и појединачним Уговорима о раду. Овакав организациони оквир примарно је усмерен на етаблирање високе културе квалитета и беспрекорног професионалног односа према студентима и осталим корисницима услуга. Методологија праћења, поткрепљена упитницима на интернет страници Факултета, указује на чињеницу да студенти изразито позитивно вреднују ефикасност управљања и квалитет пружене административне подршке, чиме се потврђује функционалност успостављених сервиса ове установе.

SWOT анализа стандарда 10:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Јасно дефинисан нормативни оквир овлашћења и одговорности органа управљања, пословођења и стручних тела, утврђен Статутом Факултета, обезбеђује законитост рада, транспарентност надлежности и прецизну поделу одговорности унутар институционалне структуре.	+++
S2	Институционална и организациона структура Факултета прецизно је дефинисана Статутом, чиме се обезбеђује јасан хијерархијски и функционални оквир деловања свих организационих јединица и ефикасна координација њихових активности.	+++
S3	Унутрашња организација и кадровска структура Факултета уређене су Правилником о организацији и систематизацији послова, чиме се обезбеђује нормативна основа за рационалну расподелу радних задатака, функционалност организационих јединица и ефикасно управљање радним процесима.	+++
S4	Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета успостављен је нормативни и процедурални оквир за систематско праћење и унапређивање ефикасности органа управљања,	+++

	пословођења и административно-техничких служби, уз обавезу континуиране евалуације њиховог рада.	
S5	Висок степен организационе и оперативне ефикасности органа управљања омогућава доследно спровођење усвојених одлука, остваривање институционалних циљева и реализацију планова развоја Факултета.	+++
S6	Развијена институционална сарадња и оперативна координација између Савета Факултета и органа пословођења доприносе усклађености процеса стратешког планирања, доношења одлука и њихове практичне реализације.	+++
S7	Успостављени механизми континуираног и систематског вредновања ефикасности и сврсисходности институционалног управљања обезбеђују праћење рада руководећих структура и стварају основу за благовремено предузимање мера унапређивања квалитета управљања.	+++
S8	Квалитет управљања и ефикасност административно-техничке подршке систематски се вреднују кроз анкетна испитивања задовољства студената и наставног особља радом стручних служби, чиме се обезбеђују повратне информације неопходне за унапређивање њиховог рада.	+++
S9	Транспарентност и одговорност административно-техничких служби обезбеђују се кроз обавезу руководилаца служби да периодично подносе извештаје о раду секретару Факултета, органу пословођења и Комисији за обезбеђење квалитета.	++
S10	Постојање институционалних механизама за континуирано стручно усавршавање ненаставног особља и запослених у Секретаријату доприноси развоју њихових професионалних компетенција и унапређивању квалитета административне подршке наставним и научноистраживачким активностима.	++
S11	Примена савремених информационо-комуникационих технологија и специјализованих софтверских решења доприноси рационализацији административних поступака, повећању оперативне ефикасности стручних служби и унапређивању квалитета услуга које се пружају студентима и запосленима.	++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Висок степен административног оптерећења стручних служби, условљен истовременим вођењем обимне студентске документације и извршавањем бројних текућих административних и извештајних обавеза према различитим институционалним нивоима, надлежним	++

	органима и другим заинтересованим странама, отежава оптималну организацију и ефикасност рада.	
W2	Недовољна искоришћеност постојећих могућности и расположивих програма професионалног усавршавања ненаставног особља ограничава потенцијале за континуирани развој професионалних компетенција и унапређивање квалитета административне подршке.	++
W3	Недовољна доступност специјализованих програма обуке прилагођених конкретним функционалним потребама ненаставног особља ограничава могућности за циљано стручно усавршавање и ефикасније обављање специфичних административних и техничких послова.	+++
W4	Неуједначен степен професионалне посвећености и радног ангажовања запослених у појединим организационим јединицама може негативно утицати на равномерност радног оптерећења, оперативну ефикасност и укупан квалитет функционисања стручних служби.	++
W5	Недовољна континуираност у примени стимулативних и корективних механизама може негативно утицати на професионалну мотивацију ненаставног особља, одговорност у извршавању радних задатака и ефикасност административних процеса.	++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Развијање и реализација наменских програма едукације, усмерених на унапређивање професионалних компетенција ненаставног особља, могу допринети ефикаснијем обављању административних послова, унапређивању организације рада и квалитетнијој подршци студентима, наставницима и сарадницима.	+++
O2	Систематско подстицање ненаставног особља на активно учешће у програмима целоживотног учења и специјализованим облицима стручног усавршавања представља значајну могућност за јачање институционалних капацитета, развој професионалних компетенција и континуирано унапређивање квалитета рада стручних служби Факултета.	+++
O3	Успостављање систематског модела обавезног континуираног стручног усавршавања ненаставног особља у области релевантне законске и подзаконске регулативе може допринети уједначавању административних процедура, доследнијој примени прописа и унапређивању законитости и ефикасности рада.	Није наведена

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Недовољна мотивисаност дела ненаставног особља за учешће у програмима стручног усавршавања може успорити развој професионалних компетенција, отежати увођење савремених административних процедура и негативно утицати на квалитет рада стручних служби.	++
T2	Ограничени материјални и финансијски ресурси Факултета, условљени неповољним макроекономским околностима, могу успорити планирана улагања у инфраструктурни развој, модернизацију административно-техничких капацитета и континуирано унапређивање квалитета ненаставне подршке.	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

У циљу континуираног унапређивања квалитета управљања, организације рада и ефикасности административно-техничке подршке на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, као и јачања професионалних компетенција ненаставног особља и унапређивања квалитета услуга које се пружају студентима, наставницима и сарадницима, предлажу се следеће мере и активности:

1. Успостављање систематског модела континуираног стручног усавршавања ненаставног особља. Развити и институционализовати систем континуираног професионалног усавршавања ненаставног особља кроз одговарајуће програме интерних обука, тематских радионица и других облика стручне едукације. У развојним и организационим документима Факултета предвидети механизме обавезног периодичног усавршавања, у складу са потребама појединачних радних места и надлежностима запослених. Ради рационалног коришћења расположивих финансијских средстава, приоритет дати реализацији интерних обука у просторијама Факултета, уз систематско праћење њихових резултата и применљивости стечених знања у свакодневном раду.

2. Унапређивање професионалних комуникационих и организационих компетенција запослених. Организовати циљане програме обуке усмерене на развијање вештина професионалне комуникације, ефикасног обављања

административних послова и унапређивања организације рада стручних служби. Посебну пажњу посветити јачању квалитета непосредне комуникације са студентима, наставницима и сарадницима, као и развијању компетенција за благовремено, одговорно и професионално поступање у различитим административним ситуацијама. Подстицати размену искустава и примера добре праксе између организационих јединица ради уједначавања квалитета административне подршке.

3. Успостављање механизама континуираног праћења и примене релевантне законске регулативе. Развити систематски модел праћења измена и допуна законских и подзаконских прописа који уређују област високог образовања, рад високошколских установа и функционисање административно-техничких служби. Обезбедити благовремено информисање запослених о нормативним променама, уз организовање одговарајућих интерних обука и стручних консултација ради њихове доследне примене. На тај начин допринети уједначавању административних процедура, јачању правне сигурности и обезбеђивању законитости и ефикасности рада стручних служби.

4. Даље унапређивање дигитализације административних поступака и система електронског архивирања. Наставити са развијањем и применом савремених информационо-комуникационих технологија у раду административно-техничких служби, са циљем рационализације радних процеса, смањења административног оптерећења и повећања ефикасности пружања услуга. Посебну пажњу посветити развоју система електронског архивирања, евидентирања и чувања службене документације, у складу са важећим законским прописима и захтевима заштите података. Паралелно са технолошким унапређивањем, обезбедити одговарајућу обуку запослених за коришћење дигиталних система и нових административних процедура.

5. Развијање механизама подстицања професионалне мотивације и одговорности запослених. Унапредити постојеће и развијати нове механизме подстицања професионалног ангажовања, одговорности и иницијативности ненаставног особља. Посебну пажњу посветити препознавању и афирмацији квалитетног рада, професионалне посвећености и доприноса запослених унапређивању функционисања стручних служби. Размотрити могућности успостављања

транспарентних критеријума за вредновање радног учинка и примену одговарајућих стимулативних и корективних мера, у складу са важећим прописима и институционалним могућностима Факултета.

6. Континуирано праћење и унапређивање задовољства студената квалитетом административне подршке. Наставити са систематским спровођењем студентских евалуација усмерених на процену доступности, ефикасности, професионалности и квалитета рада административно-техничких служби. Резултате анкетних испитивања периодично анализирати и користити као основу за идентификовање евентуалних недостатака, планирање корективних мера и унапређивање организације рада. Посебну пажњу посветити праћењу ефеката предузетих мера и обезбеђивању континуитета у процесу побољшања квалитета услуга које се пружају студентима.

7. Унапређивање механизама интерне евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке. Развијати систематске облике укључивања запослених у процесе процене квалитета институционалног управљања, организације рада и функционисања административно-техничких служби. Подстицати периодично анкетирање и консултовање наставног и ненаставног особља ради прикупљања повратних информација о ефикасности управљачких процедура, расподели радних обавеза и квалитету међусобне сарадње. Добијене резултате користити за унапређивање организационих процеса, јачање институционалне одговорности и развијање ефикаснијег и транспарентнијег система управљања Факултетом.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

3.7. Стандард 11. Квалитет простора и опреме

Просторни ресурси Филозофског факултета у Нишу, који обухватају 7.704m 2 наменских површина — укључујући амфитеатре, специјализоване лабораторије и библиотечки комплекс са читаоницом — потпуно су корелирани са обимом студентске популације и специфичностима наставно-научних процеса, док интегрисана информатичка инфраструктура обезбеђује висок технолошки стандард реализације студијских програма.

Просторни фонд у власништву Филозофског факултета обухвата примарни објекат, чија површина износи 4.519,91 m 2 и засебну административну јединицу намењену руководству, чиме се генерише укупна бруто површина од 4.689,91 m 2 за реализацију основних делатности установе. Додатни наставни капацитети обезбеђени су кроз регулисане уговорне односе са Универзитетом у Нишу и Електронским факултетом, чиме је укупан расположиви простор за реализацију студијских програма и студентских активности проширен на 5.906 m 2 , односно 4.466 места у слушаоницама, амфитеатрима, компјутерским и специјализованим лабораторијама, салама, читаоници и др. За извођење теоријске и практичне наставе ангажовано је укупно 67 учионице и слушаонице (укупно 4723 места), два амфитеатра (397 места), две компјутерске лабораторија (86 места) и лабораторија психологије (5 места). Укупан простор који Факултет користи за административне и друге потребе са наставничким кабинетима обухвата 1.332 м 2 , односно 281 место.

Техничка опремљеност Филозофског факултета обухвата дигиталну инфраструктуру и мултимедијалне системе чије су перформансе и дистрибуција директно усклађене са специфичним наставно-научним захтевима студијског програма Филозофије: интерактивне табле, лаптопови, компјутери, видео-бимови, графоскопи, фотокопир апарати, штампачи и скенери, савремени мобилни систем за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...), савремена технологија за видео конференције и електронска групна путовања и друго.

Комплетан просторни капацитет Факултета опслужен је бежичном мрежном инфраструктуром (WiFi), док је свака наставна јединица — од амфитеатра до

специјализованих сала — технолошки опремљена рачунарском конфигурацијом и системом за видео-пројекцију, уз селективну имплементацију специфичне мултимедијалне опреме према захтевима појединих наставних целина (ТВ, ДВД, звучници, друга мултимедијална опрема). Информатички капацитети намењени академском особљу и студентима обухватају три специјализоване рачунарске јединице са укупно 70 (30+20+20) места. Додатни ресурси обухватају 24 мултимедијално опремљене јединице укупног капацитета од 1.500 места, чија модуларност (од 10 до 200 седишта) омогућава флексибилну организацију едукативних активности, док је за потребе хибридних модела наставе обезбеђена специјализована сала са инфраструктуром за учење на даљину, капацитета 110 места.

Ефикасним деловањем запослених у Рачунарском центру успостављен је интегрисани екосистем за учење на даљину (покривеност близу 100%) заснован на напредним софтверским решењима (Google Meet, Zoom, Google Classroom), чиме је постигнута континуирана и готово апсолутна реализација наставних активности у дигиталном окружењу, уз потпуно поштовање предвиђеног распореда.

SWOT анализа стандарда 11:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Постојећи просторни капацитети Факултета усклађени су са укупним бројем студената и прописаним нормативима простора по студенту, чиме се обезбеђују одговарајући услови за реализацију наставе на свим студијским програмима.	++
S2	Расположиви технолошки ресурси и информационо-комуникациона инфраструктура Факултета представљају одговарајућу материјално-техничку основу за реализацију наставног процеса, уз уважавање специфичности студијских програма и потреба научноистраживачке делатности.	+++
S3	Постојећи ниво техничко-технолошке опремљености наставних, научноистраживачких и административних јединица обезбеђује функционалну инфраструктурну подршку образовним, научним и организационим активностима, доприносећи ефикасности наставног процеса и рада стручних служби.	+++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Недовољни сопствени просторни капацитети условљавају потребу за привременим закупом додатног простора ради несметане реализације наставе и испуњавања прописаних просторних норматива, до ослобађања просторија које тренутно користе лабораторије Природно-математичког факултета.	+++
W2	Недовољни просторни капацитети библиотечког комплекса, посебно у погледу смештаја библиотечког фонда и расположивог читаоничког простора, ограничавају могућности за даље проширивање библиотечких ресурса и задовољавање повећаних потреба корисника током испитних рокова.	+++
W3	Коришћење специјализованих рачунарских кабинета за реализацију редовне наставе ограничава њихову доступност студентима за самостални академски и истраживачки рад, припрему пројектних задатака и друге ваннаставне активности које захтевају коришћење информатичких ресурса.	++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Планирано ослобађање просторија које тренутно користи Департман за хемију Природно-математичког факултета представља могућност за значајно проширивање и рационалнију организацију просторних капацитета Факултета, укључујући адаптацију ослобођеног простора за наставне, кабинетске и информатичке потребе.	++
O2	Постојећа серверска инфраструктура и специјализоване платформе за електронско учење пружају могућности за даље развијање и унапређивање хибридних и других облика наставе подржаних информационо-комуникационим технологијама, у складу са важећим прописима и захтевима студијских програма.	++
O3	Коришћење додатних извора финансирања, посебно кроз учешће у међународним научноистраживачким и развојним пројектима, отвара могућности за континуирано технолошко осавремењивање, модернизацију дигиталне инфраструктуре и унапређивање материјално-техничких услова рада Факултета.	++

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Висок степен зависности реализације развојних и инвестиционих планова Факултета од буџетских средстава које обезбеђује оснивач представља ризик за благовремено спровођење планираних капиталних улагања у проширивање просторних капацитета и набавку савремене техничке опреме.	++
T2	Убрзано технолошко застаревање информационо-комуникационе опреме, уз ограничене могућности финансирања њене редовне замене и модернизације, може негативно утицати на дугорочну функционалност и квалитет дигиталне инфраструктуре Факултета.	++
T3	Старост основног објекта Факултета и сложеност планирања трошкова његовог текућег и инвестиционог одржавања представљају ризик за дугорочну функционалност просторних капацитета, стабилност финансијског планирања и благовремену реализацију неопходних инфраструктурних улагања.	+++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

У циљу континуираног унапређивања квалитета просторних, техничких и материјалних ресурса Филозофског факултета Универзитета у Нишу, као и обезбеђивања савремених и функционалних услова за реализацију наставног, научноистраживачког и административног рада, предлажу се следеће мере и активности:

1. Унапређивање информатичке инфраструктуре и континуирана модернизација рачунарске опреме. Наставити са систематским осавремењивањем информатичке инфраструктуре Факултета кроз модернизацију серверских капацитета, периодичну обнову дотрајале рачунарске и мултимедијалне опреме и унапређивање техничких услова за њено поуздано функционисање. Посебну пажњу посветити ажурирању одговарајућих нормативних аката и техничких упутстава којима се уређују коришћење, одржавање и заштита дигиталних ресурса. Динамику реализације планираних активности усклађивати са расположивим финансијским средствима, годишњим плановима набавки и утврђеним приоритетима развоја Факултета.

2. Континуирано унапређивање техничке и мултимедијалне опремљености наставних просторија. Наставити са постепеном модернизацијом техничке опреме у наставним просторијама, укључујући замену дотрајалих пројекционих уређаја и набавку и постављање мултимедијалних екрана великог формата у слушаоницама. Посебну пажњу посветити обезбеђивању функционалних и технолошки савремених услова за примену различитих наставних метода и коришћење дигиталних образовних садржаја. Планиране активности реализовати сукцесивно, у складу са расположивим финансијским средствима и годишњим планом набавки Факултета.

3. Унапређивање интернет презентације и интеграције дигиталних информационих система Факултета. Наставити са техничким и садржајним унапређивањем интернет презентације Факултета ради повећања њене прегледности, функционалности, доступности и видљивости академских активности. Проширивати примену расположивих Google Workspace апликација у наставном и административном раду, уз континуирано унапређивање механизама заштите података и информационе безбедности. Посебну пажњу посветити даљем развоју техничких решења за повезивање интернет презентације са информационим системом FAKULTIS, ради ефикаснијег ажурирања података, смањења потребе за вишеструким уносом информација и унапређивања поузданости административних процеса.

4. Проширивање и модернизација бежичне мрежне инфраструктуре. Наставити са развијањем и унапређивањем бежичне интернет мреже Факултета ради обезбеђивања стабилнијег, бржег и доступнијег приступа електронским образовним и научноистраживачким ресурсима за студенте, наставнике и сараднике. Планирати постепено проширивање мрежне покривености и капацитета, уз примену одговарајућих техничких решења за управљање мрежним саобраћајем, заштиту корисника и безбедно коришћење дигиталних садржаја. Реализацију ових активности усклађивати са техничким могућностима и расположивим средствима за капитална улагања.

5. Систематско одржавање и реконструкција грађевинске инфраструктуре Факултета. Наставити са планирањем и реализацијом активности текућег и инвестиционог одржавања објеката Факултета, укључујући санацију грађевинских елемената и модернизацију постојећих енергетских, водоводних и других инсталационих система. Посебну пажњу посветити реконструкцији главног улаза, замени дотрајале дрвене столарије и унапређивању приступачности објекта особама са инвалидитетом, у складу са важећим прописима и техничким стандардима. Планирати и постепену замену дотрајале фасадне столарије, уз доследно поштовање конзерваторских услова надлежног Завода за заштиту споменика културе у Нишу и очување изворних архитектонских карактеристика објекта.

6. Рационализација коришћења и проширивање расположивих просторних капацитета. Наставити са систематским праћењем искоришћености постојећег простора и развијањем мера за његову рационалнију организацију, у складу са потребама наставног, научноистраживачког и административног рада. Размотрити могућности адаптације и функционалног преуређења просторија које би постале доступне евентуалним измештањем лабораторија Природно-математичког факултета, уз претходну процену техничких, просторних и финансијских услова. Посебну пажњу посветити обезбеђивању додатних капацитета за наставне активности, самостални рад студената и коришћење информатичких ресурса.

7. Постепено осавремењивање намештаја и функционално уређење наставних просторија. Наставити са сукцесивном обновом дотрајалог намештаја у наставним и другим просторијама Факултета, уз уважавање савремених функционалних, ергономских и организационих захтева. Приликом планирања набавки предност давати квалитетним и мултифункционалним решењима која омогућавају флексибилнију организацију наставног простора, примену интерактивних наставних метода и прилагођавање различитим облицима академских активности. Динамику обнове усклађивати са утврђеним приоритетима и расположивим финансијским средствима.

8. Унапређивање енергетске ефикасности и одрживог управљања материјалним ресурсима. Наставити са постепеном заменом технолошки застарелих расветних тела савременим енергетски ефикасним решењима, ради рационализације потрошње електричне енергије и смањења трошкова одржавања. Планирати уградњу термостатских вентила на грејним телима у објектима Факултета, у складу са техничким могућностима, ради ефикасније регулације температуре и оптимизације потрошње топлотне енергије. Наведене активности реализовати у оквиру дугорочног планирања инфраструктурног развоја, уз уважавање принципа енергетске ефикасности, одрживости и рационалног коришћења расположивих материјалних и финансијских ресурса.

Показатељи и прилози за стандарда 11:

Табела 11.1. Укупна површина у власништву и изнајмљени простор

Табела 11.2. Листа опреме која се користи у настави и истраживању

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

3.8. Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Учешће студената у обезбеђивању квалитета високог образовања представља неопходан елемент савременог универзитетског система и широко је прихваћено у европском академском простору. Уколико се успех студената процењује на основу њиховог квалитета, тада ни унапређење тог квалитета није могуће разматрати без активног укључивања самих студената. Филозофски факултет у Нишу препознаје студентске ставове као важан ресурс који може допринети усмеравању даљег развоја институције, побољшању квалитета услуга које Факултет пружа, али и унапређењу рада свих оних који у том процесу непосредно или посредно учествују. Све више се у последње време подстиче укључивање студената у разне активности које имају за циљ побољшање квалитета Филозофског факултета и унапређење њиховог учења. Ово укључује давање повратних информација о похађаним курсевима, доприносећи развоју наставе и учења у области студија, учешће студената у важним телима

факултета и у процесима одлучивања унутар факултета или универзитета. Такође, представници студената активно учествују у заступању њихових ставова путем деловања Студентског парламента и других репрезентативних тела. Факултет се труди да осигура да се глас студената чује и да њихови ставови буду транспарентни и доступни свима, чиме се потврђује да се у савременом друштву озбиљно разматрају. У процесу побољшања квалитета Филозофског факултета, улога студената се остварује путем активности у студентским организацијама, активно учествовањем представника студената у управним телима и органима факултета, као и редовном проценом квалитета студијских програма.

Студенти играју кључну улогу у обликовању и унапређењу образовног искуства, чиме доприносе већој транспарентности и процени квалитета наставе, као и свих елемената наставног процеса. Студенти учествују у поступку анкетирања који спроводи Центар за унапређење квалитета, исказивањем ставова и мишљења о различитим актима Факултета посебно оним који се односе на утврђивање стратегије обезбеђења квалитета, али и изношењем мишљења о Извештају насталом као крајњи продукт резултата самовредновања и резултата спољашњег оцењивања квалитета. Студентски парламент има статус органа чији је главни циљ активно укључивање студената у рад Факултета и преко ког студенти штите своја права и остварују своје интересе. Статутом Филозофског факултета дефинисана су овлашћења Студентског парламента Факултета. Студентски парламент на основу члана 106 Статута Филозофског факултета у Нишу: 1. доноси опште акте којима уређује свој рад, начин функционисања, организацију и број, начин и поступак избора својих чланова - пословник о раду Студентског парламента и правилник о избору чланова Студентског парламента; 2. бира и разрешава представнике студената у органима Факултета, студентским конференцијама, као и у органима других установа и организација у којима су заступљени представници студената, у складу са њиховим статутом и законом; 3. бира студента продекана и предлаже студента проректора; 4. бира и разрешава председника и потпредседнике Студентског парламента и утврђује друга тела која ће се бавити посебним пословима у оквиру овлашћења студентског

парламента; 5. учествује у процесу самовредновања Факултета; 6. обавља активности које се односе на осигурање и оцену квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу и оцену ефикасности студија, утврђивање броја ЕСПБ бодова, развој мобилности студената, подстицање научно-истраживачког рада студената, сарадњу са тржиштем рада, заштиту права студената и унапређење студентског стандарда и даје мишљење о критеријумима за оцењивање активности и знања студената у наставном процесу; 7. покреће иницијативу за доношење или промену прописа Факултета од интереса за студенте; 8. покреће иницијативу за доношење или промену одлука других органа Факултета које се односе на положај студената у наставном процесу и управљању установом; 9. доноси годишњи план и програм рада Студентског парламента и усваја извештај о раду; 10. доноси финансијски план и подноси финансијски извештај Студентског парламента; 11. обавља друге активности у складу са законом и општим актима Факултета; 12. даје мишљења о педагошком раду наставника и сарадника, у складу са општим актом Факултета и Универзитета; 13. реализује ваннаставне активности студената, оснива спортске екипе, координише спортским екипама, организује стручна и спортска такмичења, конференције, студентске научне скупове, студијске и стручне посете установама и институцијама у земљи и иностранству, студентске екскурзије, стручне праксе, трибине, округле столове, хуманитарне активности, промоције научне и стручне литературе, издаје студентске часописе и сл.; 14. одлучује о расподели средстава за ваннаставне активности студената, у складу са општим актом Студентског парламента. Представници Студентског парламента преко својих узимају учешћа у седницама Наставно-научног већа и Савета факултета. Поред тога они учествују у изменама и допунама студијских програма као и у решавању важних питања везаних за статус и функционисање студената. Два студента су предложена од стране Студентског парламента за чланови Центра за унапређење квалитета и истовремено су чланови наведене Комисије за унапређење квалитета. Они су распоређени у две радне групе: у радну групу за анализу успешности и ефикасности студирања и у радну групу за осигурање и унапређење квалитета наставе. Унутар ових радних група студенти

чланови активно учествују у остваривању конкретних задатака, указују на проблеме који се тичу извођења наставе али дају и предлоге за унапређење квалитета наставе. У случајевима када је то потребно, посебно у години припреме материјала за акредитацију, у рад Центра за унапређење квалитета укључују се и други представници Студентског парламента. Значајан удео њиховог ангажовања видљив је и у залагању да се студентска популација на адекватан начин мотивише и информише о важности електронских евалуација, њиховим циљевима, анонимности, транспарентности и флексибилности истих, као и релевантности партиципације студената у систему обезбеђења квалитета. Између осталог, представници студената у Центру за унапређење квалитета присуствују свим седницама и радним састанцима Већа Центра, равноправно гласају и учествују у усвајању конкретних предлога и одлука. Такође, од њих се очекује да преузму кључну улогу у информисању студената о значају њиховог ангажовања у процесу вредновања високошколске установе. Факултет реализује сукцесивно анкетирање студената електронским путем о вредновању квалитета наставног процеса и систематски прати и анализира резултате вредновања.. Анкетирањем су били обухваћени студенти основних академских студија на свих 13 студијских програма Филозофског факултета у Нишу у јесењем семестру школске 2023/2024. године (Прилог: Извештај о самовредновању 2023/2024.). Извештај самовредновања и извештаји из претходних година јавно су доступни на следећој адреси Центра за унапређење квалитета.

Департман за филозофију је као и остали департмани Филозофског факултета почев од школске 2016/2017.године прешао је на електронско попуњавање студентских евалуација. свим студентима департмана за филозофију пружају се прилике да узму учешће у оцени квалитета не само студијских програма и свих елемената наставног процеса, већ и обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресура, педагошког рада наставника и сарадника, али и стручних служби Факултета. Електронски начин анкетирања је погодан због тога што студенти могу од куће или са других места на којима се налазе да обаве евалуацију. Ипак, овај начин анкетирања, како су истакли представници Студентског парламента, има један

крупан недостатак а он се састоји у обавезности, односно пријављивање испита је условљено попуњавањем анкете. У наредном периоду ће Центар за унапређење квалитета Филозофског факултета, ценећи мишљења и конструктивне предлоге представника студената, радити на системском отклањању ових недостатака, односно на осмишљавању нових начина анкетирања како би тај процес био организован по принципу добровољности. Након спроведене анкете, према Правилнику о раду Центра за унапређење квалитета, радне групе врше детаљну анализу добијених података и резултате чине доступним Студентском парламенту на разматрање и достављају Управи факултета – продекану за наставу, уз предлог мера за побољшање квалитета.

SWOT анализа стандарда 11:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Представници студената Филозофског факултета активно учествују у раду стручних органа Факултета, чиме се обезбеђује институционална заступљеност студентских интереса и њихово непосредно укључивање у процесе одлучивања и унапређивања квалитета.	+++
S2	Представници Студентског парламента активно су укључени у рад Центра за унапређење квалитета Факултета, чиме се обезбеђује непосредно учешће студената у праћењу, вредновању и унапређивању квалитета наставног процеса и услова студирања.	+++
S3	Примена електронског анкетирања студената омогућава ефикасније прикупљање и обраду повратних информација о квалитету наставе, раду наставника и сарадника и другим аспектима студирања.	++
S4	Иницијатива Студентског парламента за интензивирање и јачање сарадње са Центром за унапређење квалитета представља значајан подстицај развијању партнерског односа између студената и институционалних тела задужених за обезбеђивање квалитета.	+++
S5	Студенти спроводе интерне евалуације педагошког рада наставника и сарадника, на основу којих формулишу мишљења о квалитету њиховог наставног рада, која представљају саставни део поступка избора наставника у звања.	+++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Недовољна мотивисаност дела студената за активно учешће у поступцима праћења, вредновања и унапређивања квалитета ограничава могућности њиховог ширег укључивања у институционалне механизме обезбеђивања квалитета.	+++
W2	Недовољна заинтересованост дела студената за непосредно учешће у раду органа Факултета, условљена могућим страхом од негативних последица изношења критичких ставова и присуством такозване „политике незамерања", ограничава отвореност студентског учешћа и размену мишљења о квалитету студирања.	++
W3	Недобровољни карактер електронског анкетирања може код дела студената изазвати незадовољство и негативно утицати на њихову мотивисаност за активно и одговорно учешће у поступцима евалуације квалитета.	++
W4	Релативно честе промене студентских представника могу отежати континуитет њиховог ангажовања у институционалним телима, преношење стечених искустава и доследно праћење реализације иницијатива усмерених на унапређивање квалитета.	++
W5	Недовољна видљивост и доступност информација на интернет презентацији Студентског парламента о активностима усмереним на унапређивање квалитета Факултета ограничава информисаност студената и могућности њиховог активнијег укључивања у ове процесе.	+++

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Даље развијање и институционално јачање сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета Факултета може допринети систематичнијем укључивању студената у поступке самовредновања, праћења и унапређивања квалитета.	+++
O2	Развијање механизама за мотивисање студентских представника и шире студентске популације за активније учешће у праћењу и контроли квалитета може допринети јачању студентске иницијативности, одговорности и културе квалитета на Факултету.	++
O3	Формирање посебног саветодавног тима, састављеног од представника наставника и студената, могло би омогућити непосреднију комуникацију са студентима који имају примедбе на квалитет студирања или предлоге за његово унапређивање, као и ефикасније разматрање и усмеравање њихових иницијатива.	++

O4	Успостављање транспарентног и лако доступног система информисања о активностима и резултатима учешћа студентских представника у процесима обезбеђивања квалитета може допринети већој видљивости њиховог рада, јачању поверења студената и подстицању ширег студентског ангажовања.	+++

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Недовољно поверење студената у делотворност поступака самовредновања, као и уверење да њихови предлози и примедбе неће бити адекватно размотрени или уважени, може довести до смањења заинтересованости за учешће у институционалним процесима обезбеђивања квалитета.	++
T2	Недовољна иницијативност студената у покретању активности и предлагању мера за унапређивање квалитета може ограничити развој партиципативне културе квалитета и умањити допринос студентске популације континуираном унапређивању рада Факултета.	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

У циљу континуираног унапређивања учешћа студената у процесима самовредновања и обезбеђивања квалитета, јачања њихове информисаности, иницијативности и одговорности, као и развијања ефикасније сарадње између студената и институционалних тела задужених за праћење и унапређивање квалитета, Департман за филозофију предлаже следеће мере и активности:

1. Јачање информисаности студената о систему обезбеђивања квалитета. Континуирано унапређивати информисаност студената о циљевима, принципима и механизмима функционисања система обезбеђивања квалитета на Филозофском факултету. Кроз наставне активности, тематске разговоре и непосредну комуникацију са студентима представљати надлежности институционалних тела задужених за праћење и унапређивање квалитета, уз истицање значаја активног студентског учешћа у овим процесима.

2. Подстицање активнијег учешћа студената у процесима самовредновања и унапређивања квалитета. Развијати систематске облике мотивисања студената за

непосредно учешће у поступцима праћења, вредновања и унапређивања квалитета наставног процеса и услова студирања. Посебну пажњу посветити јачању поверења студената у делотворност ових поступака, обезбеђивању услова за слободно и аргументовано изражавање мишљења и подстицању одговорног учешћа у студентским евалуацијама.

3. Унапређивање сарадње између Департмана за филозофију, Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета. Подстицати интензивнију и систематичнију сарадњу наставника, студентских представника и институционалних тела задужених за обезбеђивање квалитета кроз периодичне састанке, консултације и заједничке активности. Развијати механизме непосредне комуникације са студентима ради благовременог разматрања њихових примедаба, предлога и иницијатива за унапређивање наставног процеса и услова студирања.

4. Повећање транспарентности и доступности информација о студентском учешћу у обезбеђивању квалитета. Унапређивати редовно информисање студената о активностима њихових представника у процесима самовредновања и унапређивања квалитета посредством интернет презентације Факултета, Студентског парламента и других доступних комуникационих канала. Посебну пажњу посветити представљању резултата студентских евалуација, разматраних иницијатива и реализованих мера, како би се повећала видљивост конкретних ефеката студентског ангажовања.

5. Континуирано праћење и вредновање ефеката студентског учешћа у унапређивању квалитета. Систематски пратити заинтересованост и степен учешћа студената у поступцима обезбеђивања квалитета, као и њихово задовољство могућностима институционалног деловања. Резултате студентских евалуација и непосредних консултација користити као основу за планирање корективних мера, унапређивање комуникације између студената и наставника и даље развијање културе квалитета засноване на сарадњи, одговорности и међусобном поверењу.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

3.9. Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Департман за филозофију Филозофског факултета континуирано спроводи разне активности које за циљ имају процену и унапређење квалитета наставног процеса. У сарадњи са Центром за унапређење квалитета и продеканом за наставу, плански и систематично се врши прикупљање података, периодична провера и анализа резултата у сврху обезбеђења квалитета. Преко Центра за унапређење квалитета, Филозофски факултет је обезбедио неопходни оквир, логистику и инфраструктуру за проверу и унапређење квалитета свих аспеката наставног процеса. У рад Центра су укључени како наставници, тако и студенти и ненаставно особље факултета. Центар се као стручно и саветодавно тело стара о унапређењу и обезбеђењу квалитета. Континуирано праћење, обезбеђење, развој периодичну проверу квалитета врши Комисија за унапређење квалитета. Комисија формира радне групе које анализирају успешности и ефикасности студирања и осигуравају квалитета наставе и квалитета научноистраживачког рада. Правни оквир деловања у овој области одређује се *Законом о високом образовању*, и *Статутом Филозофског факултета*, *Правилником о стандардима за самовредовање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма и низом других Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета,*

Преко Савета послодаваца, Филозофски факултет као и департман за филозофију тежи да успостави и појача комуникацију са послодавцима, Националном службом за запошљавање у сврху усклађивања својих програма са реалним потребама струке. Сарадњом са департманима и институтима за филозофију из иностранства(Пољска, Португал, Аустрија, Хрватска, Бугарска, Италија) у оквиру програма размене студената и наставног особља ЦЕЕПУС и ЕРАСМУС+, Департман за филозофију добија и податке неопходне за упоређивање у погледу квалитета наставног процеса. Успех наших студената на програмима размене и лична сведочанства студената показатељи су нивоа квалитета студија филозофије на Филозофском факултету у Нишу. Но, вероватно најзначајнију улогу у процесу обезбеђења и унапређења квалитета наставе имају резултати анкетирања студената.

Анонимно електронско анкетирање се спроводи након сваког семестра и обухвата питања о квалитету наставе, наставног материјала и наставног особља.

Резултати самовредновања су доступни наставницима и сарадницима преко Наставно-научног већа, где су предмет анализе и мотив за осмишљавање даљих стратегија за постизање изврсности. Јавност и транспарентност резултата је обезбеђена и објављивањем Извештаја о самовредновању на сајту Факултета.

SWOT анализа стандарда 14:

Предности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
S1	Департман за филозофију, посредством Центра за унапређење квалитета Факултета, има обезбеђену институционалну и организациону подршку за континуирано, планско и систематско праћење, вредновање и унапређивање квалитета наставног процеса и реализације студијских програма.	+++
S2	Редовно и анонимно анкетирање студената омогућава систематско прикупљање повратних информација о квалитету наставе, раду наставника и сарадника и другим релевантним аспектима студирања, чиме се обезбеђује основа за континуирано праћење и унапређивање квалитета.	+++
S3	Јавност и транспарентност резултата студентских анкета доприносе отворености поступака самовредновања, информисаности академске заједнице и јачању одговорности за квалитет наставног процеса и услова студирања.	+++
S4	Успостављени контакти и сарадња са иностраним департманима и институтима за филозофију омогућавају размену академских искустава, упоређивање наставних пракси и сагледавање квалитета студијских програма у ширем међународном контексту.	++

Слабости

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
W1	Недовољно развијени механизми прикупљања повратних информација од послодаваца, делимично условљени специфичним положајем филозофије у образовном систему и ограниченим могућностима професионалног ангажовања дипломираних филозофа, отежавају систематско праћење применљивости стечених	+++

	компетенција и усклађености студијских програма са потребама тржишта рада.	
W2	Непостојање формално успостављеног Алумни центра на нивоу Факултета и Департмана ограничава могућности систематског праћења професионалног развоја дипломираних студената, одржавања континуиране комуникације са њима и коришћења њихових искустава у процесима самовредновања и унапређивања студијских програма.	++
W3	Релативно мали број студената на студијском програму може умањити перципирани степен анонимности анкетирања и утицати на спремност студената да слободно и објективно изнесу своје ставове, што отвара питање поузданости и репрезентативности прикупљених евалуационих података.	+

Могућности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
O1	Интензивније укључивање наставника, сарадника и студената у међународне програме академске мобилности и размене омогућава непосредно упознавање са различитим образовним праксама, упоређивање стандарда квалитета наставе и преношење позитивних искустава у циљу унапређивања студијских програма Департмана за филозофију.	++

Опасности

Бр.	Елемент SWOT анализе	Значајност
T1	Недовољна мотивисаност студената за редовно, одговорно и посвећено учешће у анкетним испитивањима може негативно утицати на квалитет, поузданост и употребљивост прикупљених података, чиме се ограничавају могућности објективног сагледавања стања и планирања мера за унапређивање квалитета наставног процеса.	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

У циљу континуираног унапређивања система праћења, вредновања и обезбеђивања квалитета студијских програма Департмана за филозофију, као и јачања сарадње са студентима, дипломираним студентима, послодавцима и другим релевантним актерима, предлажу се следеће мере и активности:

1. Подстицање активнијег учешћа студената у поступцима анкетирања и самовредновања. Континуирано радити на јачању свести студената о значају њиховог учешћа у поступцима вредновања квалитета наставног процеса и студијских програма. Кроз непосредну комуникацију, консултације и информативне активности указивати на важност објективног и одговорног изношења мишљења, као и на конкретне могућности коришћења резултата студентских евалуација за унапређивање квалитета наставе и услова студирања.
2. Унапређивање комуникације и сарадње са послодавцима и релевантним институцијама образовног система. Развијати систематичније облике сарадње са образовним установама, потенцијалним послодавцима дипломираних филозофа и институцијама надлежним за креирање и спровођење образовне политике. Посебну пажњу посветити прикупљању повратних информација о професионалним компетенцијама дипломираних студената, могућностима њиховог запошљавања и потребама образовног система, ради унапређивања студијских програма и њихове усклађености са релевантним друштвеним и професионалним захтевима.
3. Успостављање и развијање институционалног система праћења дипломираних студената. Покренути активности усмерене на успостављање Алумни центра на нивоу Факултета, односно одговарајућег механизма за праћење дипломираних студената Департмана за филозофију. Развијати систематско прикупљање података о њиховом наставку школовања, професионалном развоју, запошљавању и процени применљивости компетенција стечених током студија. Прикупљене информације користити као основу за периодично преиспитивање и унапређивање студијских програма, уз подстицање трајније сарадње између Департмана и његових дипломираних студената.
4. Континуирано унапређивање поступака студентског анкетирања и поузданости евалуационих резултата. Наставити са редовним спровођењем студентских анкета, уз периодично преиспитивање и унапређивање садржаја анкетних упитника, јасноће постављених питања и методолошке заснованости поступака евалуације. Посебну пажњу посветити заштити анонимности испитаника,

нарочито на студијским програмима са мањим бројем студената, као и јачању њиховог поверења у поверљивост и објективност поступка анкетирања. Резултате евалуација систематски анализирати и користити за формулисање одговарајућих корективних мера и праћење ефеката њихове примене.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације, извештаји и резултати презентовани на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада Департмана.

Прилог 14.2. Статут Филозофског факултета у Нишу